

**Conspectus of canons added and omitted in the Panormia of BAV
Archivio di San Pietro, G19 bis**

Bk I

Migne	Vp fo.	Added
1.1	6ra	
1. 2		
1. 3	6rb	
1. 4		
1. 5	6va	
1. 6		
1. 7	6vb	
1. 8	7ra	
1. 9		
1.10		
1.11		
1.12	7rb	
1.13		
1.14		
1.15		
1.16		
1.17		
1.18	7va	
1.19		
1.20		
1.21		
1.22		
1.23		
1.24		
1.25	7vb	
		<i>Urbanus secundus</i> Super quibus nos consulit dilectio tua, hoc videtur nobis ex sententia respondendum, ut et baptismus sit si instante necessitate femina puerum in nomine Trinitatis baptizaverit. <i>Urban II; JL 5741; Trip A 2 .50. 23a; C 30 q 3 c 4a</i> <i>Over-runs rh mg.</i>
1. 26		
1. 27		
1. 28		
1. 29		
1. 30		
1. 31	8ra	
1. 32		
1. 33		
1. 34		
1. 35	8rb	
1. 36		
1. 37		
1. 38a		
1. 38b		
1. 39		
1. 40		
1. 41	8va	
1. 42		
1. 43		

1. 44a		
1. 44b		
1. 45		
1. 46		
1. 47		
1. 48	8vb	
1. 49		
1. 50		
1. 51		
1. 52a		
1. 52b-3	9ra	
1. 54		
1. 55	9rb	
1. 56		
1. 57	9va	
1. 58		
1. 59		
1. 60		
1. 61	9vb	
1. 62		
1. 63		
1. 64	10ra	
1. 65		
1. 65		
1. 66		
1. 67		
1. 68		
1. 69	10rb	
1. 70		
1. 71	10va	
1. 72		
1. 73		
1. 74		
1. 75		
1. 76	10vb	
1. 77		
1. 78		
1. 79		
1. 80		
1. 81		
1. 82		
1. 83		
1. 84		
1. 85	11ra	
1. 86		
1. 87		
1. 88		
1. 89		
1. 90	11rb	
1. 91		
1. 92		
1. 93		
1. 94	11va	
1. 95		
1. 96		
1. 97		
1. 98		
1. 99		

1.100	11vb	
1.101		
1.102		
1.103		
1.104		
1.105		
1.106	12ra	
1.107-8		
1.109	12rb	
1.110		
1.111		
1.112	12va	
1.113		
1.114		
1.115		
1.116		
1.117	12vb	
1.118		
1.119		
1.120		
1.121		
1.122	13ra	
1.123		
1.124		
1.125		
1.126	13rb	
1.127	13va	
1.128		
1.129		
1.130		
1.131		
1.132	13vb	
1.133	14ra	
1.134		
1.135		
1.136		
1.137	14rb	
1.138		
1.139		
		<p>Aug.</p> <p>Queritur cur corpus Christi dividitur in tres partes, ita quod due remanent sicce, altera ponitur in sanguine. Solutio. In tribus partibus Trinitas continetur. Una pars de siccis sumitur ad laudem et gloriam Dei pro animabus beatorum, altera pro illis qui in purgatorio sunt. Tercia pro vivis qui volvitur in sanguine, id est in peccatis.</p> <p><i>not Grat.</i></p>
1.140	14va	
1.141		
1.142		
1.143		
1.144	14vb	
1.145		
1.146	15ra-b	
1.147		
1.148		
1.149	15va	
1.150		
1.151		

	15va	Vp ² mg; <i>Telesphorus papa de missis</i> Missa pro mortuis in hoc differt a consueta missa quod sine Gloria et Alleluia et pacis osculo celebratur. Gloria et Alleluia suavitatem et letitiam nostris mentibus inculcant. Nulli vero dubium est quin mors sit vindicta primi peccati ac ideo sine Gloria et Alleluia officium pro mortuis celebratur, quasi sine suavitate et letitia. Notandum etiam quod officium pro mortuis ad imitationem agitur officiorum que aguntur in morte Domini. Ibi enim <non> agi osculum pacis, nec hic agitur. <i>Catena from Amalarius, De officiis eccl. iii. 44 (PL 105.1161)</i>
1.152		
1.153	15vb	
1.154		
1.155		
1.156		
1.157	16ra	
1.158		
1.159	16rb	
1.160		
1.161		
1.162	16va	

Bk II

2. 1	16va	
2. 2		
2. 3		
2. 4		
2. 5		
	16vb	<p><i>Stephanus episcopus omnibus orthodoxis</i> Laicis quamvis religiosi sint nulli – interdicentes prohibemus <i>C 16 q 7 c 24</i></p> <p><i>Gelasius Iustino episcopo</i> Nichil sibi fundatores ex basilica – noverint vendicandum <i>Ib c 27 (pt)</i></p> <p><i>Aug. in libro de civitate Dei</i> Decimas et primitias et cetera bona ecclesie emere et vendere nemo fidelium dubitet esse simoniacum.</p> <p><i>Ier. pape Damaso</i> Quod beatudo vestra quesivit utrum – stabilitate subnixa <i>C 16 q 1 c 68 (pt)</i></p> <p><i>Gregorius papa</i> Gregorius Savino subdiacono. Sacrilegium est et contra leges – conpendiis retinere <i>C 17 q 4 c 4</i></p> <p><i>Gregorius Anthemio subdiacono. Idem</i> Ratio nulla permittit ut propriis – esse cognoscitur <i>Ib c 2</i></p> <p><i>Gelasius Senetiori episcopo. In ecclesia quam quis edificat nil sibi pre ceteris vendicet</i> Pie mentis amplexenda devotio est -/- iuris habiturum <i>C 16 q 7 c 26</i></p>
	17ra	

17rb	<p><i>Leo IIII Carolo regi. Laici presbiteros de ecclesiis non eiciant</i> Contra sanctorum patrum censuras videtur – auferre velit <i>Ib cc 29-/- 35, including a paraphrase of dp 30.</i></p>
17va	<p><i>Leo IIII papa. In baptismalibus ecclesiis presbiteri non ordinentur sine assensu et voluntate ibidem abitantium</i> Episcopi in baptismalibus certe ut in propriis diligenter curam adhibere debent. Et cum/ in eis presbiteros necessitas congruerit ordinandi, ut reverentius eis obediatur convenit in eis ibidem sibi adhibere consensum. <i>Eugenius II, C. Rome c 8 (PL 97.694); AL (C) 6. 203 as here but without inscription, added by hand of s. xvi</i></p>
17vb	<p><i>Iohannes papa Ysaac Siracusano episcopo. Presbiteri in monasteriorum ecclesiis per abbates instituuntur</i> Concilio itaque fratrum multorum diligenter – videtur contraire <i>C 16 q 2 c 1 and dp</i></p>
18ra	<p>Sane quia monachorum abbates quidam – obsequia exhibeant <i>Ib cc 6-/-7</i></p> <p><i>Nicholaus papa. Episcopus qui in alterius dyocesim ecclesiam edificat eius consecrationem vendicare non audeat</i> Si quis episcoporum in aliene – surrexit pertinebit <i>C 16 q 5 c 8</i></p>
18rb	<p><i>Ex decreto Silvestri pape. Nulli liceat in suum ius monasterium convertere, alii tamen ad ordinandum illud tradere valeat</i> Nemini regum aut cuiquam hominum – reformetur statum <i>C 16 q 7 c 40</i></p>
18va	<p><i>Item ex concil. Maguntiensi</i> Constituit sane sacer iste conventus -/- heredibus reddatur <i>Ib c 42</i></p>
18rb	<p><i>Augustinus in sermone de vita clericorum. Non debet ecclesia suscipere que filio exheredo offertur</i> Quicumque vult exheredato filio heredem – iure celi <i>C 17 q 4 c 43</i></p>
18rb	<p><i>Item idem in sermone ii de vita clericorum. Pro numero filiorum pars hereditatis Deo offeratur</i> Si quis irascitur filio suo – et suscipio <i>C 13 q 2 c 8</i></p>
18va	<p><i>In concil. II Bracarense. Preter honorem cathedre nicil episcopus per dyoceses exquirat</i> Placuit ut nullus episcoporum per ses -/- dare presumat <i>C 10 q 3 cc 1-3a</i></p>
18vb	<p><i>Item Gelasius papa Fabiano episcopo. Baptizandi numerus non imponatur nec cathedraticum ultra morem vetustum exigatur</i> Nec numerus baptizandis iuste creditur -/- presumptiones avertere <i>Ib cc 5-6 (lacking dp 5)</i></p>
	<p><i>Item ex concil' Tolletano VIII. Ultra ii solidos a parrochi<t>anis ecclesiis episcopus non presumat accipere</i> Sunt quidam pontifices qui indiscreto moderamine – ratione permittimus <i>Ib cc 8(mod.) -/- 10</i></p> <p><i>Ex concilio Aurelianensi</i></p>

	19ra	<p>De his que parrochiis in terris – potestate durantibus <i>C 10 q 1 cc 7-8</i></p> <p><i>Item ex concilio Tarconensi. Annuis vicibus ecclesie ab episcopis visitentur/</i> Decrevimus ut antique consuetudinis ordo – esse statutum <i>Ib c 10</i></p> <p><i>Item Damasus papa. Ecclesiarum oblationes sub laicorum dominio non</i> <i>dominentur</i> Hanc consuetudinem que contra sanctam – omnes fiat, fiat <i>Ib. c 15</i></p>
	19rb	<p><i>Item Gelasius Iustino archidiacono et Fausto defensori. De rebus ecclesie non est</i> <i>aliquid alienandum</i> Nobis enim et fame vestre -/- respiciat communes <i>C 12 q 2 c 23</i></p>
	19va	<p><i>Item Simachus papa. Predia ecclesie non pape alienare</i> Non licet pape predium ecclesie – dicitur convenire <i>C 10 q 2 c 20</i></p> <p><i>Item ex epistola Leonis pape. Nisi ut meliora prospiciat rem ecclesie non licet</i> <i>distrahere episcopo</i> Universis episcopis per Siciliam constitutis. Sine exceptione decernimus ne quis - /- subscriptione clericorum <i>C 12 q 2 c 52</i></p>
		<p style="text-align: center;"><i>[lacuna follows]</i></p> <p><i>Gregorius papa. Aliena ecclesie non licet invadere</i> Sicut ecclesia proprias res amittere – invadere non oportet. <i>Ib c 49</i></p> <p><i>Item Urbanus papa. Alienationes facte ab intrusis et ordinationes sine consensu</i> <i>clericorum irritae sint</i> Alienationes omnium per intrusionem seu – cannice subiacebit <i>Ib c 37</i></p>
	19vb	<p><i>Item ex concilio Mediomatricis. Rescindantur precarie et commutationes ab</i> <i>invasoribus facte</i> Pecarie et commutationes tempore viduarum -/- ordinabitur reddat <i>Ib cc 44-5, 47-8</i></p>
	20ra	<p><i>Ex concilio Agathensi. De clericis qui documenta ecclesie supprimunt aut</i> <i>adversariis tradunt</i> Si quis de clericis documenta -/- facultatibus reddat <i>Ib c 33, 33a (repeated)</i></p> <p><i>In tertio Tolletano concilio. Servi ecclesiarum publicis angariis non fati</i> Ecclesiarum servos et episcoporum vel – efficiatur extraneus <i>Ib c 69</i></p>
	20rb	<p><i>Vasa sacra pro redemptione captivorum sunt alienanda et monasterium ecclesie</i> <i>tradatur ex cuius bonis construitur</i> Apostolicos et paternos canones renovans -/- ipsum monasterium <i>Ib c 13</i></p> <p><i>Licet religionis intuitu res ecclesie alienare. Unde in Tolletano concilio I</i> Si episcopus unam de parrochianis – remunerationem assumat <i>Ib cc 73-4</i></p>

		<p><i>Non licet aliquid habere his qui suis renuntiant et communiter vivere spondant. Unde Aug.</i> Cum nostre congregationis fratres non – priori placuerit <i>Ib c 11 (pt)</i></p> <p><i>Clericatus non tollitur eis qui volunt habere aliquid proprium. Unde Augustinus in eodem sermone</i> Certe ego sum qui statueram – mecum vivere <i>Ib c 18</i></p> <p><i>Quomodo possint esse rata que de ecclesie proprietate testamento legantur. Unde in Agathensi concilio statutum est</i> Si episcopus condito testamento aliquid – facultate suppleverit <i>C 12 q 5 c 5</i></p> <p><i>Ita in Agathensi concilio. Alienatio de rebus ecclesie quomodo rata esse poterit</i> Si quis qualibet conditione de – stare licebit <i>C 12 q 2 c 56</i></p> <p><i>Episcopo intestato succedat ecclesia ex integro. Unde Tarconensi concilio</i> Sicubi defunctus fuerit episcopus intestatus -/- sanctis monialibus <i>C 12 q 5 cc 6-7</i></p> <p><i>De ministris qui nulla ecclesie occasione sed sui utilitate aliquid acquirunt. Ex concilio Tolletano undecimo</i> Quicumque de sacerdotibus vel ministris – conquisitio pertinebit <i>C 12 q 3 c 3 -/- q 4 c 1</i></p> <p><i>Ultima voluntas conservari debetur. Unde beatus Gregorius ait</i> Ultima voluntas defuncti modis omnibus – subdi cognoscat <i>C 13 q 2 cc 4, 6-7</i></p> <p><i>Pro sepultura nichil muneris exigendum est. Unde in concilio Triburiensi/</i> In ecclesiastico autem libro scriptum – dare velint <i>Ib c 14 with rubric of c 12</i></p> <p><i>Amelarius libro iii officiorum cp. primo</i> Ecclesia est convocatus populus per ministros – et sacrificia offeruntur. <i>Amalarius, De officiis eccl. iii. 2 (PL 105. 1102)</i></p> <p><i>Ut absque licentia Romani pontificis nove basilice non consecrentur</i> Dilectissimis fratribus universis episcopis per Lucaniam, Briteis et Siciliam constitutis Gelasius . Basilicas noviter institutas nisi petitis – dedicare nemo audeat <i>rubric as Dd 1. 128, not De cons. D 1 c 6</i></p> <p><i>Idem Iohanni episcopo</i> Certum est nostris quidem perceptionibus – statuta prosilirent <i>Dd 3. 111a, De cons. D 1 c 7a</i></p> <p><i>Ut absque pape licentia nove parrochie non instuantur</i> <i>Nicolaus episcopus servus servorum Dei clero et plebi Nonensis ecclesie</i> Ecclesia, id est catholicorum collectio -/- catervam dinoscuntur? <i>rubric as Dd 1. 155, not De cons. D 1 c 8</i></p> <p><i>In una terminatione plures baptismales ecclesie esse non possunt. Unde in Tolletano concilio</i> Plures baptismales ecclesie in una – iudicio discernatur <i>C 16 q 1 c 54</i></p>
	20vb	
	21ra	
	21rb	
	21va	

	21vb	<p><i>Qui rem alienam consecrat eius estimatione restituat. Unde Greg. Comperimus nullam extitisse causam pro – pretium dare. C 14 q 6 c 2</i></p> <p><i>Resarciantur detrimenta sacerdoti vel ecclesie que alterius occasione alter senserit. Unde in Bracarensi concil' legatur</i> <i>Quicumque de rebus seu augmentis – expendisse probatur C 12 q 4 c 2 (mod.)</i></p> <p><i>Pretio interveniente sacerdotale officium non restituatur. Unde Greg. VII</i> <i>Nullus episcopus gravamen seu servile – periculum subeat./ C 1 q 1 c 124</i></p> <p><i>Ysidorus. Apud Dominum maledicatur qui peccantibus consensit</i> <i>Qui consentit peccantibus defendit alium – sacrilegus habeatur C 11 q 3 cc 100-1</i></p> <p><i>Item Greg. Per obedientiam hominum Deum deserere et malum facere nunquam licet</i> <i>Sciendum tamen est nunquam per – contingeret interdidit C 11 q 3 c 99b</i></p> <p style="text-align: center;"><i>[change of hand?]</i></p> <p><i>Ambrosius in libro de paradiso</i> <i>Non semper malum est non – improbum est/ Ib c 92</i></p>
	22va	<p style="text-align: center;"><i>[fo. 22ra-b blank]</i></p>
	22vb	<p><i>Qui res suas alicui delegaverit decimationum proventum priori ecclesie auferre non poterit. Unde in Maguntiensi concilio</i> <i>Si quis laicus vel clericus – debere dari C 16 q 1 cc 42-5</i></p>
	23ra	<p><i>Communione priventur qui decimas vel oblationes extra episcopi conscientiam tenent</i> <i>Statuimus ut si quis oblationem -/- corrigatis expetimus Ib cc 55-6</i></p>
	24rb 24va	<p><i>Decime a laicis non possideantur. Unde Greg. VII</i> <i>Decimas quas in usum pietatis – fideliter distribuat C 16 q 7 c 1</i></p> <p><i>Item Ambrosius in sermone Quadragesime. Fideliter decimas dat qui omnium suorum decimas solvit</i> <i>Quicumque recognoverit in se quod aut de ortu [aut de negotio aut de ipsa venatione sua in second hand]/ Ib c 4</i></p> <p>Vp here inserts cc 57, 58, 59, 60/, 62, 61/, and then puts cc 6- 53 after them</p>
2. 6		
2. 7		<p>Vp has insc. and rubric: <i>In decr' Gelasii pape c. l. De oblationibus fidelium,</i> <i>and adds at end: De quibus sicut sacerdotis intererit integram ministris ecclesie memoratam rependere quantitatem, sic clerus non ultra delegatam sibi summam insolenter noverit expetendum.</i> <i>with C 12 q 2 c 27</i></p>
2. 8		

2. 9	23vb	
2. 10		
2. 11		
2. 12		
2. 13		
2. 14	24ra	
2. 15		
2. 16		
2. 17		
2. 18		
2. 20		
2. 21		
2. 22	24rb	
2. 23		
2. 24		
2. 19		
2. 25		
2. 26		
2. 27		
2. 28	24va	
2. 29	24vb	
		<p><i>Ex concilio Gerundensi, cap. vi.</i></p> <p>Ut institutiones missarum sicut in metropolitana ecclesia fiunt ita in Dei nomine in omnibus comprovincialibus ecclesiis tam ipsius misse ordo quam psallendi vel ministrandi consuetudo servetur.</p> <p><i>BD 3. 66; ID 3. 68; De cons. D 2 c 31</i></p> <p><i>MgWa after 2.30, after 2. 32 Ra, at foot of leaf Vc²</i></p>
2. 30		
2. 31		
2. 32		
2. 33	25ra	
2. 34		
2. 35		
2. 36		
2. 37		
2. 38		
		<p><i>Ieronimus</i></p> <p>Quos Deus coniunxit uno coniugio – sive in morte.</p> <p><i>BD 3. 161-2; ID 3. 224-5; 3L 3.10.6-7; C 13 q 2 cc 2b-3a</i></p> <p><i>After 2. 25 Fb, in mg. Lk²Vc²</i></p>
2. 39	25rb	
2. 40		
2. 41		
2. 42		
2. 43		
2. 44		
2. 45		
2. 46	25va	
		<p><i>Ex synodo Symachi pape</i></p> <p>Non placuit laicum statuendi aliquid – necessitas non au<c>toritas imperandi</p> <p><i>AL 5 .9 – closer than Dd 4.54; C 16 q 7 c 23</i></p> <p><i>Ex concilio Nicholai iunioris</i></p> <p>Constituimus ut per laicos quilibet – nec gratis nec per pretio, et per simoniacam heresim nemo ordinetur vel promoveatur ad quodlibet officium</p> <p><i>Dd 2 65 to pretio; cf Polycarpus, 2 vers. 2.4.5</i></p> <p><i>Ex concilio Antiocheni cap. xii</i></p>

		Si quis presbiter aut diaconus per secularem dignitatem – Symon Machus a Petro. <i>Dd 4. 22 (insc. is unusual)</i>
2. 47		
2. 48		
2. 49		
2. 50	25vb	
2. 51		
2. 52		
2. 53		
	26ra	<i>Ier. pape Damaso</i> Quoniam quicquid clerici habent pauperum – profecto committunt./ <i>cf C 16 q 1 c 68b</i> <i>[lacuna of full column fo.26ra]</i>
	26rb	<i>Status parrochiarum nec presumptione nec temporis prescriptione mutari potest.</i> <i>Gelasius Maximo et Eusebio episcopis</i>
	26va	Licet regulis contineatur antiquis parrochias – mora restituetur <i>C 16 q 3 cc 5-/6</i>
	26vb	<i>Gelasius papa. Privilegia xxx annis possessa immobilia perseverant</i> Placuit huic sancte et magne – intererit hostilitatis <i>ib cc 8, 10/, 13</i> <i>Ex novellarum Iustiniani l. xxx</i> Neque decennii neque vigenii annorum – et hereditatibus <i>C 16 q 4 c 3</i> <i>Ex auctoritate Milevitani concilii habetur, in quo ista statutum legitur. Cause sue</i> <i>detrimentum patiatur episcopus qui ecclesias ab alio retentas propria auctoritate</i> <i>querit adire/</i> Placuit ut quicumque episcopi ecclesias – primatis delegerint <i>C 16 q 6 c 1</i> <i>Que beneficio interveniente diutius possessa – impediatur opponatur</i> <i>C 16 q 3 da c 11- c 12</i>
	27ra	
	27rb	<i>Privilegia Romane ecclesie non nisi c. annorum pre/scriptione tolluntur.</i> <i>Iohannes episcopus Hludoico regi inter cetera</i> Multis ac variis manifestisque prudentia tua – c. annos admittunt <i>JE 2970; Dd 1. 240 (fuller than C 16 q 3 c 17, but here with Gratian's rubric)</i> <i>Iohannes papa Paulo episcopo fungenti legatione in Germaniam et Pannoniam.</i> <i>Temporis non currat prescriptio ubi furor hostilitatis incumbit</i> Porro si de annorum numero – claustris eripuit. Item Marcellus in decretis. <i>C 16 q 3 c 14 (with rubric as here); Dd 1 243 has more and lacks rubr., (though</i> <i>neither explains the reference to Marcellus)</i>
	27va	<i>De eodem/</i> Beatus Gelasius papa scribens episcopis per Dardaniam constitutis inter cetera inquit. Post quingentos annos constituta Christi quosdam – non possit abrumpi. Statuta itaque Christi dix' eos post quingentos annos velle subvertere, quia – ipsa sunt statuta <i>cf ib c 9, to abrumpi, but the rest is a slight paraphrase of the fuller Dd 1 165</i>
	27vb	<i>[lacuna follows, fo. 27va (end), 27vb]</i> <i>(Vp then resumes with 2. 63)</i>
2. 54		<i>om.</i>
2. 55		<i>om.</i>
2. 56		<i>before c 89 below</i>

2. 57		
2. 58		
2. 59		
2. 60		
2. 61		
2. 62		
2. 63	28ra	
2. 64		
2. 65	28rb	
2. 66		
2. 67		
2. 68		
2. 69		
2. 70		
2. 71	28va	
2. 72		
2. 73		
2. 74		
2. 75	28vb	
2. 76		
2. 77		<i>after 2. 78</i>
2. 78	29ra	
2. 79		
2. 80	29rb	
2. 81		
2. 82		
2. 83		
2. 83A		
2. 84	29va	
2. 85		
2. 86		
2. 87		
2. 88		
	29vb	<p><i>ends c 88: et Antioceni conc'. Then, ? with change of hand:</i></p> <p>Omnium negotiorum ecclesiasticorum curam episcopus – negotia depredentur <i>Can. apost. c 39 (Dion.- Had., PL 67. 146)</i></p> <p><i>Can. apostolorum c. xxviii.</i> <i>Item c. xxx</i> Sint manifeste proprie res episcopi -/- ignorance rerum pontificis <i>Can. apost. c 40 (Dion.- Had., PL 67. 146); cf AL 6. 154 med., C 12 q 1 c 21 a.</i></p> <p><i>Anciranum conc. c. xiii</i> De his que pertinent ad ecclesiam - dato reddit <i>(Dion.- Had., PL 67. 154); ID 3. 257</i></p> <p><i>Calcedoneum concilio c. xxv</i> Redditus viduate ecclesie penes hicconomum eiusdem ecclesie integre reseruentur <i>(Dion.-Had., PL 67. 176); Dd 3. 5</i></p> <p><i>Item cap. xxvi</i> Placuit omnem ecclesiam habentem episcopum – ecclesiastice facultates <i>(Dion.- Had., PL 67. 176)</i></p> <p><i>Antioc. canon' c. xxiii. Item canon apostolorum</i> Precipimus ut in potestate sua – altari pascantur <i>Dion.- Had., PL 67. 146; C 12 q 1 cc 24a, c, 22, and insc. to 23 for Antioch</i></p>

		<p><i>Ex conc. Affricano c. xxxiii</i> Placuit ut presbyteri non vendant res ecclesie – tituli sui usurpare <i>cf Dion.- Had., PL 67. 192-3; IHL 2.8.81, 2.27.46; AL 7. 139, C 12 q 2 c 51 don't end so, BD 3. 178 has diff. insc.</i></p> <p><i>[short lacuna in fo. 29vb, with an erasure, apparently beginning Cyprianus]</i></p> <p><i>Flagelletur qui scripta in alterius famam probare neglexerit. Unde papa Adrianus/</i> Qui in alterius famam publice – ponere anathematizentur <i>C 5 q 1 cc 1-3a</i></p> <p><i>De rebus ecclesiasticis disponendis. Laicis nulla facultas relinquuntur. Unde Simachus episcopus urbis Rome in synodo residens precepit Hormisde legere. Hormisdas diaconus legit, Ac ne confusionis vel dispendii -///- commissa docetur D 96 c 1b</i></p> <p><i>Simachus papa dilectissimo fratri Cesario</i> Possessiones quas unusquisque ecclesie proprio – temporaliter perfruantur <i>C 16 q 1 c 61</i></p> <p><i>[half col. lacuna on fo. 30vb]</i></p> <p><i>Augustinus ad Vincentium ita scribit. Non odio sed dilectione iustus malos persequitur/</i> 31ra Quicumque vos ex occasione legis -// pietate possideant 31rb-vb <i>C 23 q 7 cc 1-4a</i></p> <p><i>apparent change of hand fo. 31vb</i></p> <p><i>Cyprianus in concilio residens una cum lxxxiii episcopis</i> In minoribus causis sanctiores et – eius sententia <i>Dd 2. 131, but without this insc.</i></p> <p><i>[lacuna to near end of 31vb]</i></p> <p><i>Item Ieronimus super M'</i> 32ra Convocat/ discipulos Ihesus et quid – esse communicanda <i>Dd 2. 147</i></p> <p><i>Ieronimus</i> Hieronimus cuius eloquium ut Aug' testatur ab oriente ad occidentem instar solis refulget ita scribit. <i>Dd Prol. (p. 4)</i> Senatum Romani consules habebant – senatum nostrum, id est cetum presbyterorum. <i>Ends as Dd 2. 146, C 16 q 1 c 17</i></p> <p><i>Gg cap. xxxiii</i> Consueta clericorum stipendia infirmis clericis – militet poterit inveniri. <i>John the Deacon, S. Gregorii vita iv. 33 (PL 75. 196)</i> <i>Idem.</i> Episcoporum sponsiones factas propriis clericis Gregorius apostolice sedis auctoritate roborat. Unde Iohanni Panormitano scribit, dicens, Implenda sunt semper postulantium - dare non differas. <i>ibid. c 34</i></p> <p>32rb Tabularium autem una cum consensu – rationes exponere/ <i>ibid. c 34; Dd 3. 82</i></p>
--	--	--

	32va	<p>Possessiones igitur vel si qua sunt alia[?] ecclesiastico iuri competentia et ab extraneis – aut murmurandi <i>ibid. c 34</i></p> <p><i>Item Maximiano episcopo Syracusano post pauca</i> Cognovimus de redditibus ecclesie noviter – iure censori, id est usurpationis et canonum. <i>ibid. c 34; Dd 3. 87, AL 5. 61, C 12 q 2 c 29, none with id est – canonum, which does occur e.g. in IVL 2.128 and other collections not otherwise visibly used here</i></p> <p><i>Idem Gregorius. Gregorius Ianuario Caralitano episcopo inter cetera</i> De cetero vero cavendum fraternitati – quam accuset <i>D 89 c 5b</i></p> <p><i>Idem Greg'</i> <i>Greg. Nulli quantumlibet exercitate persone uno temore duarum rerum offitia esse committenda, sed totidem firmabat personis distribuenda. Unde Anthemio subdiacono inter cetera</i> Volumus autem ut frater noster Paschasius -/- valeant ordinari <i>D 89 cc1 med., 2</i></p> <p><i>Ambrosius de officiis</i> Vasa inquit sacramentorum vendere opus est sed fide sincera et perspicaci providentia hoc munus– pauperibus eroget, captivis redimat, misericordia est. <i>Ambrose, De offic. ii. 28 (CC15. 148), cf Ps Fulbert ep. II (Rev. bén. 80 (1970) 271)</i></p> <p>Nemo enim potest dicere – conflare et vendere licet <i>Ambrose, ibid.(CC 15. 148-9), but not Ps Fulbert; C 12 q 2 c 70 med., but there re-arranged)</i></p> <p><i>Quid sit officium vicedomini. Unde Greg' Clementine patricie</i> Diaconum vero Anatholium quem ad – commisimus disponendum <i>D 89 c 3</i></p> <p style="text-align: right;"><i>change of hand</i></p> <p><i>2. 56, from above</i></p>
2. 89a	32vb	<i>original hand returns</i>
2. 89b		
2. 90	33ra-b	
2. 91	33va-34ra	
2. 92		
2. 93		
2. 94	34rb	
2. 95		
2. 96		
2. 97		
2. 98		
2. 99		
[2.100]		<i>In Brant, but no ms. yet reported with it</i>
2.101		
2.102	34va	
2.103		
2.104	34vb	
2.105		
2.106		
2.107		
2.108		
2.109		

2.110		
2.111		
2.112	35rb	
2.113		
2.114		
2.115		
2.116		
2.117	35va	
	35vb	<p><i>Stephanus V papa</i> Enimvero quia in speculam et exemplum – observandum est <i>D 19 c 4</i></p> <p><i>Item Aug' de doctrina Christiana l. II. Epistole canonice approbantur</i> In canonicis scripturis ecclesiarum catholicarum – habendas puto <i>ib. c 6</i></p> <p><i>Item Gregorius</i> Nulli fas est velle vel posse -/- obtemperare apostolicis <i>ib. c 5</i></p> <p><i>In Constantinopolitana synodo. Que circa indisciplinatos vel ab eis geruntur in irritum revocentur</i> Propter totius indisciplinationis eius doctrinam – irritum revocatis <i>ib. c 10</i></p> <p><i>Constitutum synodi quod universalis ecclesie probavit assensus Romanam sedem servare oporteret. Unde Gelasius papa</i> Confidimus quod nullus iam veraciter – moderatione custodit <i>C 25 q 1 c 1</i></p> <p><i>Item Damasus papa. In Spiritum Sanctum blasphemant qui sacros canones violent.</i> Violatores canonum voluntarie graviter a sanctis – optime custodierunt <i>ib cc 5-/-6</i></p> <p><i>Item Adrianus papa. Anathema aput Deum fiat qui censuram Romanorum pontificum violat</i> Generali decreto constituimus ut exercendum – permiserunt violandam <i>ib. c 11</i></p> <p><i>Item Gregorius ad Montanum et Thomam. Voluntatem et statuta suorum decessorum custodiat qui sua servare voluit</i> Iustitie ac rationis ordo suadet – non conservamus <i>ib cc 15-16</i></p> <p><i>Ecclesiarum privilegia cunctis temporibus intemerata servantur. Unde Anacletus</i> Privilegia ecclesiarum et sacerdotum intemerata – optineant vigorem <i>C 25 q 2 cc 1-/-2, 5, 4, 7-/-8, 10-13, 17/, 19, 21, 20/</i></p> <p>[lacuna. fos 37ra and much of 37rb blank]</p> <p><i>Quod statuta pontificum et omnes decretales epistole observande</i> Si Romani pontificis decreto ceterorum -/- mandasse probavimus./ <i>D 19 c 1 (with Palaea)</i></p>
	36ra	
	36rb-va, 37ra	
	37va-b,	
2.118	38ra	short lacuna at head of col.
2.119	38rb	
2.120		
2.121		
2.122		

2.123	38va-b	
2.124		
2.125	39ra	
2.126		
2.127		
2.128		
2.129		
2.130	39rb	
2.131		
2.132		
2.133		
2.134		
2.135		
2.136		
2.137	39va	
2.138		
2.139		
2.140		
2.141		
		<i>continues without a break: Iniustum enim iudicium et definitio iniusta – fuerit cessabit</i> <i>[unclear where this particular collage comes from; the elements are very familiar]</i>
2.142		
2.143		<i>after 2. 147</i>
2.144	39vb	
2.145		
2.146		
2.147		
2.148	40ra	
2.149		
2.150	40rb	
2.151		
2.152		
2.153		
2.154		
2.155	40va	<i>Vp replaces the rubric of 2.155 with that of D 12 c 3, but has the IP text</i> <i>Item Ierom. ad Lucinum. Consuetudines que fidei non officiunt ut a maioribus tradite sunt observentur</i> <i>Illud te breviter admonendum puto – more subverti</i> <i>D 12 c 4</i>
2.156		<i>Replaces insc with insc. and rubric of D 11 c 6 (text the same in both)</i> <i>Liquido igitur apparet quod consuetudo naturali iuri postponitur. Quod autem constitutio – probatum est, dp D 8 c 9, da D 9 c 1</i>
2.157	40vb	
2.158		
		<i>Item Gregorius</i> <i>Quemadmodum illicita perpetrare non patimur, sic que sint consuetudinis non negamus.</i> <i>D 12 c 9</i>
2.159		<i>rubr. is from D 11 c 5</i>
		<i>Dignitate vero ius naturale – sunt habenda</i> <i>dp D 8 c 1</i> <i>Unde Augustinus in libro IIII de baptismo. Consuetudo rationi frustra opponitur</i> <i>Frustra inquit que ratione vincuntur – firmiter retinere.</i> <i>D 8 c 7</i>

	41ra	<p><i>Felix papa. Moribus et decretis Romanorum pontificum constitutiones contraire non possunt</i> Constitutiones contra decreta – sunt momenti. <i>D 10 c 4</i></p> <p><i>Quod vero legibus consuetudo cedat Ysidorus testatur in Sinonimis libro ii. Pravus usus ratione superatur et lege</i> Usus auctoritati cedat, pravum usum lex et ratio vincat./ <i>D 11 c 1 with da. cf Pan. 2. 165a</i></p> <p><i>Item Nicholaus papa Michaheli imperatori. Statutis pontificum consuetudo cuiusquam sufragari non potest.</i> Consequens est ut quod ab – inconcusse teneatur. <i>D 11 c 2</i></p> <p><i>Item Augus' de unico baptismo libro ii. Veritati et rationi consuetudo est postponenda/</i> Veritate manifesta cedat – semper excludit. <i>Pan. 2. 165b; D 8 c 4</i></p> <p><i>Differt etiam ius nature – illud vero alterius.</i> <i>da D 8 c 1</i></p> <p><i>Item Greg. VII Adversano episcopo. Quelibet consuetudo veritati est postponenda.</i> Si consuetudinem – est abolendus. <i>Pan. 2. 166, here with rubric of D 8 c 5</i></p>
	41rb	<p><i>Item Augustinus in libro de baptismo parvulorum. Veritate revelata consuetudinem sibi credere oportet</i> Qui contempta veritate resumit -/- semper excludit. <i>D 8 c 6</i></p> <p><i>Item Nicholaus Hicmaro Remensi archiepiscopo. Radicatus est evellanda consuetudo pernitiiosa</i> Mala consuetudo non minus – perpetuo celebrari. <i>Pan. 2. 164 with rubr. of D 8 c 3</i></p> <p><i>Ysidorus libro quinto Ethimologiarum - ratio commendat.</i> <i>D 1 cc 2-5a</i></p>
2.160		
		<p><i>Item</i> Diuturni mores <nisi legi sunt adversus i.> consensu utentium approbati legem imitantur. <i>D 12 c 6, largely repeated from 2. 160</i></p> <p><i>Item Codicis libro et VII titulo ii. Usus et consuetudo legem et rationem vincere non possunt.</i> Consuetudinis ususque longevi non <id est equitatem rudem et incompositam> – vincit aut legem scriptam <id est in scriptis redactam> <i>2. 163, but here as D 11 c 4</i></p>
2.161		<i>om.</i>
2.162	41va	
	41vb, 42ra-b, va-b, 43ra	<p><i>Item Aug. ad Ianuarium. Quod neque – discernuntur assignantes</i> <i>D 12 cc 11-/-14, D 13 cc 1-/-2, D 14 cc 1-2with dp/</i></p> <p><i>De naturali iure – discernuntur assignantes.</i> <i>da D 15 c 1a</i></p>

		Nunc ad tempora ieiunii et abstinentie stilum vertamus <i>Modified from ibid. pt 2.</i>
2.163		<i>see above</i>
2.164		<i>see above</i>
2.165		<i>see above</i>
2.166		<i>see above</i>
2.167		<i>om.</i>
2.168		<i>om.</i>
2.169		
2.170		
2.171		
2.172		
2.173, cf 2.183		
2.174	43rb	
2.175		
2.176		
2.177		
2.178	43va	
2.179		
2.180		
2.181	43vb	
2.182		
	44ra	<i>Ambrosius super L./</i> Quod si Iudei sabbatum ita celebrant – tanquam dominica. In Lucam viii. 25 (CC 14. 306-7)
	44rb	<i>Item Augus' super Iohannem. Non a cib' sed ab iniquitatibus abstinere est</i> <i>magnum ieiunium et generale</i> Ieiunium autem magnum et generale -/- mercedem Spiritus sancti. <i>De cons. D 5 c 25</i> <i>Ex dictis Appollonii. Iero. Mediocre bonum magno proferri non debet</i> Non mediocriter errat qui magno bono – immoderate affligit. <i>De cons. D 5 c 24</i>
2.183	44va	
2.184		
2.185		
2.186		
2.187		
2.188		
2.189		
	44vb	<i>Eusebius papa – arripitur perseverat</i> <i>De cons. D 5 cc 17-8, 20b, 23,/ 27</i>
2.190		
2.191		
2.192		
2.193		
2.194		<i>with insc.: Augustinus de doctrina Christiana</i>
	45ra-b	<i>Augustinus in libro de verbis – propiciabitur peccatis eorum.</i> <i>C 14 q 5 cc 1-/3, 6, 8-10,/ 11</i>
2.195	45va	
		<i>much of 45va and all 45vb is blank</i>

3. 1	46ra-vb	
3. 2		
3. 3		
3. 4	47ra	
3. 5		<p><i>Leo papa cap. xxxvi.</i> Metropolitano defuncto cum in loco eius alius fuerit – vel diaconis optimus eligatur. <i>AL 1. 16a</i> <i>et post pauca. Cum ergo de summi [etc, as AL 1. 16b and usual IP text]</i></p>
3. 6		
		<p><i>Ex vii universali synodo habita a patriarcha et cccl patribus</i> Omnis electio episcopi vel presbyteri aut diaconi a principibus facta - illi communicant. <i>D 63 c 7</i></p>
3. 7	47rb	
	47va	<p><i>Idem</i> Nec emeritis in suis ecclesiis peregrini et extranei – merentur testimonium preponantur. <i>D 61 c 12</i></p> <p><i>Augustinus in epistola Iacobi</i> Non est putandum leve esse peccatum personam accipere et contempto paupere instructiore atque sanctiore eligi divitem ad sedem honoris ecclesie. <i>Dd 1. 113</i></p> <p><i>Leo Rustico Narbonensi episcopo cap. i</i> Nulla ratio sinit ut inter episcopos habeantur – nec auctoritate minuta <i>Very widespread, but with text and insc. as here in i.a. ID 5. 65; AL 6. 65; Dd 1. 120 and D 62 c 1 are shorter</i></p> <p><i>Sacerdotes ex laicis non sunt ordinandi. Unde Greg Brunihilde regine Francorum</i> Sacerdotale officium vestris in partibus in tanta -/- ex laicis ordinentur <i>D 61 c 1</i></p> <p><i>Item omnibus episcopis Ormisda. De eodem</i> In sacerdotibus eligendis vel ordinandis curam – lucidam sacerdotum dignitatem <i>Ib. c 2-3</i></p> <p><i>De eodem</i> Miserum est eum fieri magistrum qui – obsecutus fuerat sacerdoti <i>Ib c 4</i></p>
	47vb	<p><i>Item Leo. Rudibus et imperitis gubernacula ecclesie non sunt committenda</i> Statuimus ne in aliquo apostolica et canonica -/- rudes preferantur emeritis <i>Ib c 8 (with rubr.)</i></p>
	48ra	<p>His omnibus auctoribus laici prohibentur – militant in propria ecclesia. Unde Celestinus papa. Nec emeritis in suis ecclesiis ut supra <i>D 61 dp c 8 -/- dp c 11 (complete)</i></p> <p><i>Laici vero nullomodo se debent inserere electioni. Unde Nicholaus Lothario regi.</i> <i>Apostolica auctoritate non regio favore episcopus est eligendus</i> Porro scias quia relatum est vobis quod – fiat apostolatus. <i>D 63 d a c 1, D 63 c 4</i></p>
3. 8	48rb	<p><i>rubric:</i> <i>De eodem. ab Adriano papa secundo in octava synodo Constantinopolim congregata statutum est (cf D 63 c 2)</i> <i>The text is as IP, for D 63 cc 2b, 1b separate and reverse its text</i></p>
		<i>Item ex concilio Martyni pape</i>

		Non licet populo electionem facere – vita edoctus sit. <i>D 63 c 8</i>
3. 9		<i>In Vp this is as D 63 c 5</i>
	48va	<i>His omnibus auctoritatibus laici excluduntur – imperandi</i> <i>Econtra vero sribit beatus – Illirice.</i> <i>Voluntas principis – desideratur</i> <i>Quia igitur suscepta fratrum – custodiat.</i> <i>D 63 dp c 8 -/- D 63 c 9</i>
		<i>Item Nicholaus papa Iohanni Ravennati archiepiscopo</i> <i>Episcopos per Emiliam non – clerici populi.</i> <i>D 63 c 13</i>
		<i>Item Leo quartus Itice comitis</i> <i>Nobis dominus imperator et imperatrix – et fecimus</i> <i>Ib c. 17</i>
		<i>Item ex hystoria ecclesiastica Imperator ius habet eligendi pontificem</i> <i>Adrianus papa Romanus venire Karolum – publicari precepit.</i> <i>Ib c 22, cf 8. 135 in other copies</i>
	48vb	<i>Item Leo papa. Electio Romani pontificis ad ius attinet imperatoris</i> <i>In synodo congregata Rome in ecclesia -/- suppliciis feriri.</i> <i>Ib c 23, cf 8. 136 in other copies</i>
	49ra	<i>Electiones quoque summorum pontificum atque -/- voto elegerit</i> <i>Ib dp c 25</i>
		<i>Unde Leo primus</i> <i>Vota civium testimonia populorum – et plebis.</i> <i>Ib c 27</i>
	49rb	<i>Principibus vero atque imperatoribus – munita legitur (Ib. da c 28 (pt). Sed quia</i> <i>imperatores queque -/- a posteris destruantur (Ib. da c 29 pt).</i> <i>Unde ex secunda actione vi synodi habite a cccl patribus</i> <i>Omnis electio episcopi vel presbiteri etc ut supra</i> <i>cf above after 3. 6</i>
		<i>Gregorius VII papa</i> <i>Quoniam investituras ecclesiarum contra instituta – subiacere</i> <i>C 16 q 7 c 13</i>
	49va-b	<i>Romani pontifis electio a Lothewico Romanis conceditur</i> <i>Ego Lodowicus Romanus imperator -/- prodesse valeant</i> <i>D 63 cc 30 – 34</i>
	50ra	<i>Determinatio magistri</i> <i>Ex his constitutionibus et pacto -/- habeatur vacuum</i> <i>D 63 dp c 34 – c 35</i>
		<i>Innocentius</i> <i>Quod pro necessitate temporis statutum – est usurpatio</i> <i>cf Ivo, Prologue</i>
3. 10	50rb	
3. 11		
		<i>Innocentius</i> <i>Extra conscientiam metropolitani nullus audeat – sententiis confirmatur</i> <i>D 64 c 5</i>

	50va	<p><i>Ex concilio Martyni pape</i> Non debet ordinari episcopus absque consilio -/- consensus obtineat <i>D 65 c 2</i></p> <p><i>Si ceteris consentientibus ordinationi episcoporum duo vel tres contradicant optineat sententia plurimorum</i> Sane si communi omnium consensu – sententia sacerdotum <i>Ib c 1</i></p> <p><i>Sardicense concilio</i> Si forte in provincia unum tantum – episcopum ordinent <i>Ib c 9</i></p>
3. 12		
3. 13	50vb	
3. 14		
3. 15		
3. 16	51ra	
3. 17		
3. 18		
3. 19		
3. 20		
	51rb	<p><i>Gr' regi Francorum inter cetera</i> Prisca consuetudo obtinuit ut honor – non debeat <i>Insc. as here Dd 1. 213, but not in AL 6. 81, D 100 c 2</i></p> <p><i>Iohannes VIII papa Walberto Agrippinensi archiepiscopo</i> Pallei usus inter cetera tante virtutis est ut postquam collatum fuerit cui confertur -/- privilegium pervenire non meruerit. <i>JE 2986 pt; cf JEH 58 (2007), 80</i></p> <p><i>Idem eidem</i> Optatum tibi palleum nunc conferre nequivimus – firmandum miseris <i>JE 2986; Dd 1. 238; AL 6. 89; Coll. B. Var. II. 49; D 100 c 4; cf JEH 58. 80n</i></p> <p><i>Iohannes octavus ex concilio apud Ravennam</i> Quisquis metropolitanus intra tres menses – sequi contempserit <i>Coll. B. Var. II. 38; ID 5. 354</i></p> <p><i>Ex epistola Leonis pape</i> Archiepiscopo pallii honore decernitur ut purpureo – c.d.n. Ihesus Christus <i>CXp 1.4.1, JEH 58. 81; after 3. 41 in Pt</i></p> <p><i>[fo. 51] Paschalis II Rotomagensi episcopo</i> Bona quidem de persona tua et oppinamur et credimus. Verumtamen homini cuius conversatio, electio et scientia ignoratur non debet pontificaliis officii plenitudo committi. Quod nimirum intra -/- De ceteris super quibus responsum a nobis per fidelem et strenuum nuncium Gislebertum Rotomagensis ecclesie filium requisisti satis te potest doctrina divine lectionis instruere. <i>JL -; JEH 58. 82</i></p> <p><i>Idem Strigonensi episcopo</i> De persona tua bona per Dei gratiam accipimus unde te ad ecclesie regimen pervenisse gaudemus, sed ab apostolica sede pallium aliter oportuit postulari. – Neque legatis nostris qui ad vos missi sunt aut concilium celebrare aut aliquid apud vos corrigere facultas fuerit. <i>JL -; JEH 58. 82-3</i></p> <p><i>Paschalis papa Madeburg archiepiscopo</i> In fraternitatis tue litteris minus quam oportuit intelleximus contineri. Neque enim professionem catholice fidei – Super hoc graviter tulimus hoc quod investituram</p>
	51va	

	51vb	<p>contra sedis apostolice interdictum de manu regis acceperis. Ceterum si hec omnia-/- adversa canonibus. <i>JL -; JEH 58. 83-4</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Urbanus papa II Rotomagensi archiepiscopo</i></p> <p>Querelam non modicam habet adversum te mater tua sancta Romana ecclesia. Cum enim te decoraverit palleo, privilegio confirmaverit, plurima condonaverit, multa de te portaverit, tu tamen tanquam ingratus beneficiis eius fidelitatem ei sicut mos est omnibus metropolitanis facere renuisti, et ob hoc litteris beate memorie predecessoris nostri Gg papa ab officio episcopali et postmodum per legatum nostrum R. iudicante synodo Silvanectensi ab usu pallei suspensus, utrumque usurpare non timuisti. – nisi forte legatorum nostrorum filii videlicet nostri R. diaconi cardinalis et confratris nostri He. Teofordensis episcopi certa promissione remaneas. Interim autem de his - te volumus abstinere. <i>JL -; JEH 58. 84-5</i></p>
	52ra-va	<p style="text-align: center;"><i>Strigonie episcopo. Qui in susceptione pallei sunt debitas cautiones apostolice sedi exhibere detractant. Paschalis papa II</i></p> <p>Significasti frater karissime regem et regni maiores (<i>corr. fr. -is</i>) ammiratione permotos -///- absit oriatur occasio <i>JL 6570 to archbp of Split; JEH 58. 89-90</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Ex concilio Bonifacii tertii. Nullius episcopi fiat electio nisi post diem tercium, sive depositionis</i></p> <p>Nullus pontifice Romano vivente aut episcopo – tunc electio fiat. <i>D 79 c 7</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Aug' ad Bonifacium papam. Si temeritate cumcertantium duo fuerint ordinati</i></p> <p>Si duo forte contra fas temeritate – consensus elegerit. <i>Hoc autem capitulum non de eo – fieri non valeat</i> <i>D 79 c 8 with dp.</i></p>
	52vb	<p style="text-align: center;"><i>Iohannes III (ss) scribit episcopis Germanie et Gallie</i></p> <p>Si Petrus princeps apostolorum adiutores sibi – orationi instabat. <i>C 8 q 1 c 1</i></p> <p><i>Sed in Antiocheno concilio hoc – dari non possunt</i> <i>Ib. dp c 2 -/- c 5</i></p>
	53ra	<p style="text-align: center;"><i>Item Innocentius secundus</i></p> <p>Apostolica auctoritate prohibemus ne quis in ecclesia prebendas – postulatis carebit <i>Ib c 7</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Sententia Pauli ad Hebreos</i></p> <p>Nec quisquam sumat sibi pontificatus – quam Aaron etc. <i>C 8 q 1 c 9 (pt, as here)</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Ieronimus ex libro Numerum</i></p> <p>Si ergo Actantus ille ac talis -/- audire filii Israel <i>C 8 q 1 c 16</i></p>
	53rb	<p style="text-align: center;"><i>Item Gregorius civibus Neapolim</i></p> <p>Nec novum nec reprehensibilem est – consilio constitutum <i>C 8 q 1 cc 17-/-18 med.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>De his qui promisso pontificatu alicui favorem prestant</i></p> <p>Simmachus papa presidens in concilio – communione privetur. Uni <i>D 79 c 2 (Uni is unexplained)</i></p>
3. 21	53va	
3. 22		

3. 23		
3. 24		
3. 25		
3. 26	53vb	
3. 27		
3. 28		
3. 29		
3. 30		
3. 31		
3. 32	54ra	
3. 33		
3. 34		
3. 35		
3. 36		
3. 37		
3. 38	54rb	
3. 39		
3. 40		
3. 41	54va-b	
	55rb	<p><i>Sacerdotes ab uno ordinantur episcopo. Anacletus papa</i> <i>Reliqui sacerdotes a proprio ordinantur episcopo – consecrationis accepit</i> <i>D 67 c 1 – mid-dp c 2</i></p> <p><i>Ex synodi Urbani habita Placentie</i> Sanctorum canonum statutis consona sanctientes -/- ipse provideat. <i>In eodem concilio – ita se habet. <Omnipotens eterne Deus et te in</i> <i>annuntiationem beate Marie semper virginis collaudare, benedicere et predicare</i> <i>add, pt in mg. Vp²>. Que et unigenitum - Domini nostri.</i> <i>D 70 c 2 and dp)</i></p>
3. 42		
3. 43		
3. 44	55va	
	55vb	<i>Hoc autem non de omnibus -/- quidem perdere facultatem</i> <i>D 55 dp c 12 – c 13</i>
3. 45		
3. 46		
3. 47		
3. 48	56ra	
3. 49		
3. 50		
3. 51		
		<i>Sed hoc intelligendum est de illis – fieri possunt</i> <i>D 56 dp c 1</i>
3. 52	56rb	<i>replaces c 52 with D 56 dp c 2, then adds:</i> <i>Hinc Iohannes Crisostomus super Mattheum omel' iii. Vicia parentum non obs.</i> <i>filiis</i> <i>Numquam de viciis erubescamus parentum – est atque virtutum</i> <i>Ib cc 4-/-5</i>
	56va	<i>Item Greg' Non aliena culpa sed propria aliquem ab eo quo fungitur deicit</i> <i>gradu.</i> <i>Satis perversum et contra ecclesiasticam -/- imitari debemus.</i> <i>Ib cc 7-8</i>
3. 53		<i>Urbanus scribit Batholomeo Turonensi archiepiscopo. Filii sacerdotum non</i> <i>prohibentur ab episcopatu, si cetere virtutes in eis inveniuntur</i> <i>Ib c 13; the rubric is from Gratian, but the text is as IP</i>
3. 54		
3. 55	56vb	
3. 56		

3. 57		
3. 58		
3. 59	57ra	
3. 60		
3. 61		
3. 62		
3. 63		
3. 64		
3. 65		
3. 66	57rb	
3. 67		
3. 68		
3. 69		
3. 70	57va	
3. 71		
3. 72		
3. 73		
3. 74		
3. 75	57vb	
		<i>Isydorus in libro officiorum. Cum clero et populo archipresbiteri fiat electio</i> Si in plebibus archipresbiteri obierint – ipsa ples custodiatur <i>D 63 c 20</i>
3. 76		
3. 77	58ra	
3. 78		
3. 79		
3. 80		
3. 81	58rb	
3. 82		
3. 83	58va	
	58vb- 59rb	<i>Queritur de his qui ab ipsis -///- nitantur et questum</i> <i>D 74 complete.</i>
	59va	<i>Ut in Romana ecclesia ordinatus alie ecclesie non militet. Gg' Helie presbitero et abbati</i> Filiu vestrum Epyphanium mandastis <ut> - licentiam non/ habebit <i>C 1 q 1 c 122a</i>
	59vb	<i>Qui ordinatus a Rom. pontifice ab alio non debet ordinari. Urbanus II</i> Anselmo archiepiscopo Mediolanensi. De Brixienſi ecclesia maxime admiramur in qua longo ex tempore confrater noster Hu. Romane ecclesie presbiter cardinalis, vir et scientie et sanctitatis egregie magno fidelium fervore electus est. Super quo fraternitatis tue dulcedinem – voluntatis pateretur assensu. <i>JL -; JEH 58. 94</i>
		<i>Qui ordinatus a Rom. pont. suo assensu ab alio consecratur. Paschalis papa II</i> <i>Aldoni Placentino episcopo pro Lo. Terdonensi electo</i> Electum Terdonensi ecclesie Lombardum qui a sancte memorie Urbano predecessore nostro in subdiaconum ordinatus est sue promotionis gratia ad nos – Ternensis ecclesia iam per tot annos destituta, et tantis adversitatibus attrita, pastoris cura diutius carere non potest. <i>JL -; JEH 58.95</i>
		<i>Qui absque metropolitani consensu ordinet episcopum</i> Miramur prudentiam tuam Cumensi ecclesie -/- sit ipse perpende. <i>JL 3442; Ctp 1.64.3; ID 5. 13</i>
		<i>Urbanus II. Ecclesia non leviter debet interdici</i> Reinaldo Remensi archiepiscopo. Audivimus preterea quod per offensionem

	60ra	<p>hominum iniquorum fraternitas tua in ecclesiis sibi subditis divinum officium interdicare soleat. Quia vero pro culpis – de cetero facile non permittat. <i>JL -; JEH 58. 95</i></p> <p><i>Ex conc' Cartaginensi</i> Gratus episcopus dixit. Hec observantia pacem custodit – per consensum habeat <i>D 71 c 6b</i></p> <p><i>Ex conc' Urbani pape celebrato Alphernie</i> Nullus episcopus in ecclesia sua – nisi diaconus ordinetur <i>D 60 cc 1-2</i></p> <p><i>Item in novo concilio II Innocencii. De eodem/</i> Innovamus autem et precipimus ut nullus – concedantur honores. <i>Horum unum – episcopum possit eligi subdiaconus/</i> <i>Ib c. 3 with notably variant inscr. and modified dp.</i></p> <p><i>[a lacuna of half a column follows]</i></p>
3. 84	60rb	
3. 85		
3. 86	60va	
3. 87		
3. 88		<i>om.</i>
3. 89		
3. 90	60vb	
3. 91		
3. 92		
3. 93		
3. 94		
3. 95		
3. 96		
3. 97	61ra	
3. 98		
3. 99		
3.100		
3.101		
3.102		
3.103		
3.104		
3.105	61rb	
3.106		
3.107		
3.108		
3.109		
3.110		
3.111	61va	
3.112		
3.113		
3.114		
3.115a		
3.115b	61vb	
		<p><i>Aug' Bonifacio</i> Consecratio hereticorum potius hereticum faciat.</p> <p><i>Pelagius</i> Si ipsum nomen consecrationis rationabili de vivaci intellectu discutimus – non agnoscit ecclesia <i>AL 12. 41; C 24 q 1 c 33 (pt)</i></p>

		<p><i>Aug. contra Faustum. De utilitate credendi</i> Hereticus a veritate dissidet, scismaticus a pace ecclesiastica et catholica.</p> <p><i>Ambrosius</i> Hereticum constat esse qui Romane ecclesie non concordat, scismaticum vero qui ab unitate ecclesie dissidet.</p>
3.116		
3.117		
3.118	62ra	<i>in smaller script</i>
	62rb	<p><i>Gg. Rotomagensi episcopo et Gallicis omnibus (in mg.). De his qui ecclesias vel ecclesiastica beneficia vendunt</i> Si quis dator vel acceptor -/- habere soliti sunt. <i>C 1 q 3 cc 2-4</i></p> <p><i>Spiritum sanctum vendit qui decimas per pecuniam tribuit. Paschalis II papa</i> Altare et decimas per pecuniam dare – atque beneficio perfruatur <i>Ib c 14-5</i></p> <p><i>Greg. presbiteris</i> Nos in hominem qui non – sacerdotis suscipimus <i>cf C 9 q 1 c 6 (insc. var.)</i></p> <p><i>Idem Maximo Salonitano</i> Nos consecrationem nullomodo dicere possumus – est celebrata <i>Ib c 1</i></p> <p><i>Item Gr VII quinto libro sui registri</i> Ordinationes eorum qui ab excommunicatis -/- esse censemus <i>Dd 1 202</i></p> <p><i>Ambrosius super Lucam</i> Non est fas vendere mysterium – sunt manus <i>cf Dd 4. 156a, which does not explain the insc.</i></p>
3.119		
3.120		
3.121		
3.122	62vb	
		<p><i>Augustinus de doctrina Christiana (ss). Quicquid possidetur nomine pecunie intelligi</i> Totum quicquid homines habent – in pecoribus habebant <i>C 1 q 3 c 6</i></p>
3.123		
3.124		
	63ra	<p><i>Item Gg VII</i> Pervenit ad nos fama sinistra -/- ignibus deputentur <i>Item Pascalis papa</i> Si anathematizati et excommunicati – peccatum est. <i>Ib c 13, insc. to c 14, text of c 15</i></p>
3.125		
3.126		
3.127	63rb	
		<p><i>(in mg):</i></p> <p>[] <i>ontra Gg in registro</i> [] <i>um omnis avaritia idolorum sit servitus – fidem quam negligit videatur.</i> <i>C 1 q 1 c 20</i></p>
3.128		
3.129		
3.130	63va	
3.131	63vb	

3.132	64ra	
3.132bis		<i>om.</i>
	64rb	<p><i>Nicholaus Bulgarorum ad consulta c. lxx</i> Consulendum esse decernitis utrum presbiterum – illud est reservandum <i>below 5. 12; D 28 c 17</i></p> <p><i>Item c. lxx</i> Sciscitantibus vobis si a sacerdote – que vincit mundum <i>below 5. 13; C 15 q 8 c 5a</i></p> <p><i>Greg in omela (corr. fr. –elii) supra Designavit Dominus</i> Ingrediuntur electi sacerdotum manibus expiati -/- et ipsa in cloacam descendit. Hom. in Evang. i. 17, CC 141. 132</p>
3.133		
3.134		
3.135	64va	
		<p><i>Calixtus papa. In sacris ordinibus constituti non ducant uxores, se si duxerint separentur</i> Presbiteris, subdiaconibus dyaconibus et monachis – diffinitionem iudicamus <i>D 27 c 8</i></p> <p><i>Item Innocentius II</i> Decernimus ut hii qui in ordine – inmunditiis deservire <i>D 28 c 2</i></p>
3.136		
3.137		
3.138	64vb	
3.139		
3.140		
3.141		
3.142		
3.143		
3.144	65ra	
3.145		
3.146		
3.147	65rb	
3.148	65va	
3.149	65vb	
3.150	66ra	
3.151		
3.152		
3.153	66rb	
3.154		
3.155		
3.156		
3.157		
3.158		
3.159		
	66va	<p><i>Leo cap. iii/</i> Scimus quosdam turpis lucri cupiditate – oportunitas adimatur <i>Idem cap. iiii</i> Idem etiam duximus premonendum ut – recipere valeamus <i>Trip 1. 43. 6-7, ID 6. 65-6 (beg. var.); cf C 14 q 4 c 8 for the first frag.</i></p>
3.160		<i>[in rather smaller script]</i>
3.161		
3.162		
3.163	66vb	
3.164	67ra	

3.165		
3.166		
3.167	67rb	
3.168		
3.169		
3.170		
3.171		
3.172		
3.173		
3.174	67va	
3.175		
3.176	67vb	
3.177		
3.178		
3.179	68ra	
3.180		
		<p style="text-align: center;"><i>Calixtus papa</i></p> <p>Interdicimus etiam abbatibus et monachis – parrochyis manent <i>C 16 q 1 c 10</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Item Leo papa. Nullus monachus sive laicus predicet</i></p> <p>Adicimus illud etiam quod nobis – nomine gloriatur <i>Ib c 19</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Gg. Misse celebrari, mortuos sepe/iri monasterio non prohibentur</i></p> <p>Agapitus abbas monasterium sancti Georgii – servandum arbitrium <i>Ib cc 13-15</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Ambrosius. Clericorum officia celebrare monachi, presbyteri non prohibeantur</i></p> <p>Doctos ac probos monachos presbyterii – atque peccata solvere <i>Ib cc 21-/4</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Ex concilio Agatensi</i></p> <p>Monachi vagantes ad officium clericatus – episcopis contingantur <i>Ib cc 33-4</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Item ex concilioTerraconensi</i></p> <p>Prohibemus ut nullus monachorum forensis negotii – nichilominus imperante <i>Ib c 35 (mod.)</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Item Siricius papa</i></p> <p>Monachos quoque quos morum gravitas – tempora custodita <i>Ib c 29</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Gg scribit Martino Ravennati episcopo/</i></p> <p>Ne pro cuiuslibet monachi aut abbatis – videatur ydoneus <i>Ib cc 37-8</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Item Gg omnibus episcopis de libertate monachorum</i></p> <p>Interdicimus igitur in nomine Domini -/- devotio perficiant <i>C 18 q 2 c 5</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Gg scribit Castorio Ariminensi episcopo</i></p> <p>Abbas vero in monasterio non – poposcerit ordinari <i>C 18 q 2 cc 2-4</i></p> <p style="text-align: center;"><i>In VII synodo preceptum est</i></p> <p>Lectoris autem manus inpositione licentia – promovere lectores <i>D 69 c 1b</i></p>

	69rb	<p><i>Idem Castorio episcopo Ariminensi Gg</i> Luminoso abbate referente plurimis in -/- fuerit rogatus <i>C 18 q 2 c 18 (here without end)</i></p> <p><i>Pelagius papa scribit Opilioni defensori</i> Nullam potestatem de cetero, nullam – debeat adimplere <i>Ib c 9</i></p> <p><i>Ex concilio Maguntino</i> Abbas potest pro humiliatione et – de extraneis <i>Ib c 8</i></p> <p><i>Paschalis papa</i> Abbatibus qui neque sub episcopo – exteris largiatur <i>Ib c 18</i></p> <p><i>Urbanus secundus</i> Servitium quod monasteria aut eorum – nos concedimus <i>Ib c 31</i></p> <p><i>Basilius</i> Monacho non licet votum vovere – frangendum erit <i>C 20 q 4 c 2</i></p>
	69va	<p><i>In Toletano concilio</i> Clerici qui monachorum propositum appetunt – oportet ingressus/ <i>C 19 q 1 c 1</i></p>
	69vb	<p><i>Leo Rustico Narbonensi episcopo</i> Alienum clericum invito episcopo ipsius nemo suscipiat <i>Subaudiendum est nisi ad propositum – cautione suscipiat</i> <i>C 19 q 2 dp c 1 -/- c 3</i></p>
	70ra	<p><i>In Calcedonensi (corr. fr. –se) concilio statutum est</i> Clericos in duarum civitatum ecclesiis – <i>tanquam titulate</i> <i>C 21 q 1 c 2 -/- dp c 6</i></p>
3.181		<i>om.</i>
3.182		
3.183		
3.184	70rb	
3.185		
	70va	<p><i>Ex concilio Triburiensi</i> Virgines sacre si pro lucro anime sue – redire cogantur <i>C 20 q 4 c 1</i></p> <p><i>Greg Cypriano dyacono</i> Perlatum ad nos est Petronillam -/- ingratitude inciderunt <i>C 19 q 3 c 8 to mid c 10</i></p>
3.186	70vb	<i>[in rather smaller hand]</i>
3.187		
3.188		
3.189		
3.190		
3.191	71ra	
3.192		
3.193		
3.194		
3.195	71rb	

3.196		
3.197		
3.198		
3.199	71va	
3.200		
3.201		
3.202		
3.203		
	71vb	<i>see below after 3. 215</i>
3.204	72ra	
3.205		
3.206		
3.207		
3.208	72rb	
3.209		
3.210		
3.211		
3.212		
3.213	72va	
3.214		
3.215		
		<p>EgLk²MoPcTcVt <i>add here</i>, FbVp <i>after 3. 203</i>, MgWa <i>after 3.206</i>, Qa <i>in mid-3.209</i>, Sk <i>after 7.90</i>, Vc² <i>at foot of leaf</i>, JaLcOc <i>at end of 8</i>:</p> <p>¹Que Christo spiritualiter nubunt, si postea publice nupserint vel se clanculo corruerint², non eas admittendas esse ad penitentiam nisi is cui se iunxerant³ de mundo recesserit. Si enim de hominibus hec ratio⁴ custoditur⁵, ut quecumque⁶ vivente⁷ viro alteri nupserit adultera habeatur, nec eis⁸ agende penitentie licentia concedatur nisi unus ex his fuerit defunctus, quantomagis de illa tenendum est que ante immortalis sponso se coniunxerat⁹ et postea ad humanas nuptias transmigravit?¹⁰</p> <p><i>ID 7.17 var.] C 27 q 1 c 10</i></p>

Book IV

4. 1	72va-73ra	
		<p><i>Constitutio Valentiniani imperatoris, Imper. Val. a. omnibus sub inperio eterne urbis Rome ubique terrarum degentibus</i></p> <p>Certum est et nobis et imperio – agnoscat universitas.</p> <p><i>Quod statuta sedis apostolice pro lege sunt habenda</i></p> <p>Impr. Sed hoc illis omnibus que pro – Romane ecclesie contulerunt.</p> <p>(Datum viii yd' Iulii R. Val' aug. <i>in mg.</i>)</p> <p><i>Dd 1. 311a, c (though it lacks the second rubric)</i></p>
4. 2	73rb	
4. 3		

¹ Innoc' papa Victricio Rot<h>omagensi episcopo EgVt; Ex decretis Innocentii pape cap. ix Mg; *no insc.* Mo(*running on from c. 215*)Qa; Unde supra Tc; Item Vc; Idem Vp. Fb *has the insc. of 3.204*, with Gelasius *in mg*

² corruerint MgTcVp; curreint Qa

³ -ant *EgMgQa; -at TcVp

⁴ de hom. hec rat. *EgMgQa; hec rat. de hom. Tc; de omnibus hec rat. Vp

⁵ -itur *EgMgQaVp; -iatur Tc

⁶ que MgTcVp; *om.* Qa

⁷ viv- *EgQaTcVp; conviv- Mg

⁸ ei Vp

⁹ coniunx- *EgMgQa; iunx- TcVp

¹⁰ Eg *has a longish marginal gloss* Hoc de virginibus non de viduis – quam secunde.

4. 4		
4. 5		
4. 6	73va	
4. 7		
4. 8	73vb	
4. 9		
4. 10		
4. 11		
4. 12		
4. 13	74ra	
	74rb	<p><i>Leo universis Vienensis provincie episcopis</i> Ita Dominus noster Ihesus Christus humani – non sequendo <i>D 19 c 7</i></p> <p><i>Ex prima epistola Clementis pape. Clemens Iacobo domino et episcopo inter cetera</i> Clementem hunc ait Petrus episcopum -/- furore commoveri <i>Dd 1. 57; for beginning cf C 8 q 1 c 2</i></p> <p><i>Vigilius dilectissimo fratri Eleutherio et in c'</i> Quoniam licet omnium apostolorum par – esse prelatum <i>Dd 1. 139 med.</i></p> <p><i>Nycholaus Michaheli imperatori</i> Institutio universalis nascentis ecclesie de – sollicitos reddunt <i>Dd 4. 166b</i></p>
	74va	<p><i>Nicholaus episcopus servus servorum Dei piissimo et dilectissimo filio superatori gentium atque tranquillissimo imperatori Michaeli a Deo protecto semper augusto inter cetera</i> Sed rogamus omnipotentem Deum ut vobis -/- onus nobis incumbit <i>Ib 4. 165, with insc. from 4. 159</i></p> <p><i>Nicholaus Hicmaro archyepiscopo</i> Quomodo rogo privilegia tua stare – in quo sallietur? <i>Coll. of Semur 3. 37</i></p>
	74vb	<p><i>Dyonisius episcopus Severo episcopo ex secunda epistola/</i> Olim et ab inicio tantam – corrigere et emendare <i>Dd 1. 79</i></p>
	75ra	<p><i>Leo VIII Michaeli Constantinopolitano patriarche</i> Romane ecclesie facitis preiudicium -/- magestas prefecit celeste <i>cf ID 5 44 med.</i></p> <p><i>Leo VIII Michac' Constantinop' patriarche</i> Romane ecclesie sedes per Petrum super – vicinius adherentes <i>Ib.</i></p> <p><i>Gregorius</i> Fratres. Ut honor ecclesiasticus – semper referantur <i>AL 2. 58a</i></p>
	75rb	<p><i>Marcellinus univ' episcopis anth'</i> Et omnia comprovincialia negotia per – pontifex precepit</p> <p><i>Iulius episcopis Gallie inter cetera. De causis clericorum</i> Quid rogo de presbiteris vel de -/- facilitate deponitis <i>Dd 1. 162 med. which adds the reference to Pope Julius as in the insc. here; AL 2. 65 med. lacks it</i></p>

		<p><i>Idem de causis clericorum</i> Inferioris gradus clericorum causas apud nos – iurgium terminetur <i>Dd 1. 163a; AL 2. 70a</i></p> <p><i>Iulius papa orientalibus episcopis</i> Regula vestra nullas habet uires – auctoritate fulcitum <i>AL 2. 47</i></p> <p><i>Marcellus papa Maxentio</i> Synodus absque huius sancte sedis auctoritate episcoporum, quanquam quosdam episcopos possitis congregare, non potestis regulariter facere. <i>Dd 1. 85a; AL 2. 62a; text begins as Dd, AL, but selection as D 17 c 1</i></p> <p><i>Nicholaus papa Michaeli augusto</i> Non ergo dicatis non eguisse – valitudinem perdiderunt <i>cf ID 5. 45a</i></p>
4. 14		
4. 15	75va	
4. 16		
		<p><i>Iulius orientalibus</i> Vellem vos ut coram concilio – episcopos dampnari <i>AL 2. 45a</i></p> <p><i>Idem ad eosdem c. Niceni concilii</i> Prime sedi evocandorum generalium synodorum – sunt institutis <i>AL 2. 26a</i></p>
4. 16A		
4. 17		
4. 18		
4. 19	75vb	
4. 20		
4. 21		
4. 22		
	76ra	<p><i>Anacletus</i> Prima ergo sedes est celesti – exortum est (<i>cf 4. 4 above</i>); <i>AL 1. 66 med.</i></p> <p><i>Nicholaus Michaeli augusto inter cetera</i> Alexandrinam ecclesiam suam fecerunt sancti -/- universam ecclesiam <i>ID 5.45b</i></p> <p><i>Clemens Iacobo inter cetera</i> Episcopos per singulas civitates quibus – dirigere cupimus <i>Dd 1. 58a, insc. as here; AL 6. 101a</i></p> <p><i>Innocentius Decentio Egubino inter cetera</i> Manifestum est in omnem Italiam – videantur omittere <i>Dd 1. 105 (pt)</i></p>
	76rb	<p><i>Ex epistola Nicholai iunioris Mediolanensibus missa</i> Que autem provincia per omnia regna -/- auctoritate fulcitur <i>Dd 1. 167a lacks Med., which is in AL 1. 63a</i></p>
	76va	<p><i>Anacletus servus Christi Iesu</i> Unaqueque provincia duodecim suos habeat -/- e[cclesiam] m[eam] <i>Dd 1. 59</i></p>
4. 23		
4. 24	77ra	

		<i>Anacletus</i> Illi autem qui metropolitani a beato – predicatorum acceperunt <i>Dd 1. 62; AL 6. 102</i>
4. 25		MgVp <i>here end (with ID 5.54):</i> Similiter si quis – sedem audiatur
4. 26		
4. 27		
4. 28		
4. 29	77rb	
	77va	<i>Si non appellaverit et vocatus fuerit veniat episcopus. Syxtus episcopus [whole cap. and insc. to next in cramped script]</i> Si vocatus ab hac sancta sede – esse venturam <i>Dd 1. 65 pt closer; cf AL 2. 8</i>
		<i>Cum concilio suorum clericorum dampnat quos oportet. Ex libro p.</i> Theodorus natus Grecus convocans sacerdotes – iniquitatis repedavit <i>Dd 2. 106 (sl var.), and without the rubric</i>
		<i>Syricius episcopus omnibus episcopis</i> Nos sane nuptiarum vota non -/- Leopardum et Alexandrum <i>Dd 2. 47</i>
		<i>Ex gestis Xisti iunioris pape</i> Xistus episcopus rogavit presbiteros urbis – et diac. v <i>Item post pauca</i> Alia autem die fecit colligi – et Marianum. <i>Dd 2. 49</i>
	77vb	<i>Quod cum litteris restituit iniuste damnatos. Quod nulla synodus sine suo assensu damnet episcopum. Ex historia Anastasii byblyotecarii Romane ecclesie</i> Anastasius Alexandrinus et Paulus Constantinopolitanus et quotquot – Ceterum Constantius Liberio scribe <i>Dd 1. 307a, AL 3. 96a (breaking off in mid-sentence); both lack these rubrics</i>
		<i>In concilio Zacharie</i> Iuxta sanctorum patrum et canonum -/- subiacere sententiis <i>AL 6. 150 (insc. as here); insc. differs in Dd 1. 146, D 93 c 4</i>
		<i>Quod nullus capiat venientes ad sedem apostolicam. Marcellus episcopus</i> Maxentio inter cetera Qui sponte ad Romanam sedem – ire concedatur <i>Dd 1. 86, but without this rubric</i>
		<i>Quod provincialia concilia cedant universalibus, et quod priora universalia emendantur a posterioribus universalibus. Pelagius Valeriano patricio inter cetera</i> Sed nec licuit aliquando nec licebit – opprimi potestates <i>Dd 1. 182 has text as here with first rubric. 1. 296a has first and second rubrics, but applies them to the next text</i>
	78ra	<i>Augustinus in secundo libro de baptysmate</i> Ipsa concilia que per singulas -/- foras exirent. <i>Dd 2. 296a for text, but not insc.; Coll. B Varia 1C 2g, II 62, Ars. 713 fo. 142r have insc. as here, but have less, as does ID 4. 138a (De unico baptismo, lib. II)</i>
		<i>Alexander primus</i> Scriptum est ne transgrediaris terminos – atque confundit <i>H 85</i>
		<i>Iulius papa ad episcopos orientalium</i> Maledictus omnis qui transfert terminos – non timuistis

		<p><i>H 466-7</i></p> <p>78rb <i>Omnium negotiorum diffinitio est tradita Romane ecclesie/ Alexander episcopus</i> Apostolice sedi summarum dispositiones causarum – Petrus et reliqua <i>Dd 1. 64</i></p> <p><i>Ex concilio Leonis III</i> Si quis dogmata, mandata, interdicta – contempserit an. sit <i>Dd 1. 150 (more usually attrib. to Nicholas I)</i></p> <p><i>Zosimus episcopus Narbonensis ecclesie</i> Contra statuta patrum concedere aliquid – patrum sanxere reverentia <i>Trip. 1.40.2; ID 4. 226; C 25 q 1 c 7 has shorter insc.</i></p> <p><i>Ut alter episcopus non ordinetur in sede illius cuius causam sedes apostolica nondum finivit</i> Et dum iterato iudicio pontifex – ordinetur episcopus <i>cf ID 5. 4 pt, C 3 q 6 c 5 med, neither with this rubric, which is applied in Dd 1. 26 to the next c.</i></p> <p><i>Gaudentius episcopus dixit</i> Addendum si placet huic sententie – episcopi determinata <i>Dd 1. 26; AL 2. 75</i></p> <p><i>Eleutherius papa in prima epistola inter cetera</i> Nec in episcoporum ecclesiis alii – terminentur negotia. <i>cf Pan. 4. 136 med., C 3 q 6 c 7 med.; neither Dd 1.68 nor AL 2.26 explains the insc. or the end</i></p> <p>78va <i>De maturitate sententie apostolice sedis. Ex epistola Nicholi ad regem Karolum</i> Nam sedis apostolice sententia tanta semper -/- condicionis existat <i>Insc. fits AL 2. 71 better than Dd 1. 164., but for the rubric cf Dd, where it is a favourite, covering 1. 282, 1.296a, 4. 122, 133-4, 137, 139, 144, but not this one.</i></p> <p><i>Leo in sermone Sancti Petri</i> Si autem pietatis sue curam – carne quiescit <i>Dd 1. 125b (insc. var.); AL 1 65b (insc. as here)</i></p> <p><i>Anacletus papa</i> Et licet pro omnibus assidue – orationibus meis <i>cf AL 1.66 med; Dd 1.61 med</i></p> <p><i>Ex actione quarta VI synodi. Agathon papa Constantino et Era et Tiberio augustis</i> Apostolica hec ecclesia per gratiam – seq[] desiderat. <i>ID 5. 42</i></p> <p>78vb <i>Ex concil' Calcedonensi capitulo xviii</i> Si qui clerici ergo vel monachi – proprio gradu habiciantur. <i>Idem.</i> Igitur si clerici aut monachi inventi fuerint -/- amittant gradum <i>C 11 q 1 cc 23-4</i></p> <p><i>Aug' in epistola ad Rom. Non tam successit quam accessit</i> Non autem hoc tam scripsimus gratulandum – Augustinus est. <i>C 7 q 1 c 12</i></p> <p>79ra <i>Gregorius in registro. Episcopo gravato infirmitate alius subrogetur</i> Qualiter ordinati a nobis sacerdotis quia -/- consecratur antistes. <i>C 7 q 1 c 13</i></p>
--	--	--

	79va	<p><i>Idem ex eodem ad Eleutherium episcopum de eodem</i> Pervenit igitur ad nos quibusdam – debeat consecrari. <i>C 7 q 1 c 14b</i></p> <p><i>Si sacerdos necessitate preoccupatus fuerit cepta sacramenta per alium expleantur. R' ex C. Tolet. cap. viii</i> Censuimus igitur convenire ut cum – sententiam sustinebit. <i>C 7 q 1 c 16b</i></p> <p><i>Item Zacharias papa Bonifatio Maguntino archiepiscopo, senectuti gravato coadiutor datur qui morienti succed' R'</i> Petisti ut cum nostro consultu -/- regere valeat. <i>C 7 q 1 c 17</i></p> <p><i>Ex concilio Eppannensi. Non respuatur eius oblatio qui festinans ad penitentiam sacerdotem invenire non potuit</i> Si aliquis fuerit mortuus qui iam – redemptionem pro captivis. <i>C 26 q 6 c 11</i></p> <p><i>Iulius papa. Reus animarum presbiter qui penitentiam morientibus abnegat</i> Si presbiter penitentiam abnegaverit morientibus – ultime confessionis. <i>C 26 q 6 c 12</i></p>
	79vb	<p><i>Leo papa. Presidentium arbitrio prefigantur tempora peitudinis</i> Tempora penitudinis habita moderatione custodienda -/- gratia subveniri. <i>C 26 q 7 c 2</i></p> <p><i>Ier. Mortificatio vitiorum magis quam abstinentia ciborum penitentia est necessaria</i> Mensuram autem temporis in agenda penitentia – sunt impositi. <i>De pen. D 1 c 86</i></p> <p><i>Gregorius in omelia xx quarta</i> Negotium quod ante conversionem sine – non recurat. <i>De pen. D 5 c 7</i></p> <p><i>Gregorius. Deponatur sacerdos qui peccata penitentis publicare presumit</i> Si sacerdos ante omnia caveat – peregrinando pergat. <i>De pen. D 6 c 2</i></p>
	80ra	<p><i>Urbanus II. Cuilibet sacerdoti commissum nisi pro eius ignorantia alter sacerdos ad penitentiam non suscipiat.</i> Placuit ut deinceps nulli sacerdotum -/- periculo subiacebit <i>C 9 q 2 c 2</i></p> <p><i>Gregorius de falsa penitentia</i> Falsas penitencias dicimus que non – ad penitentiam. <i>De pen. D 5 c 6</i></p> <p>[lacuna follows, covering half 80ra, all 80rb-va]</p>
4. 30	80vb	
4. 31		
4. 32		
4. 33		
4. 34		
4. 35	81ra	
4. 36		
		Vp mg adds: Et post pauca. nec in suspitione debet venire fidelis homo ut dicat aut faciat ea que pati non vult, quia omnis suspicio potius est repellenda quam approbanda vel recipienda

		<i>as ID 5. 243a end</i>
4. 37		
4. 38		
4. 39		
4. 40		
	81rb	Vp ² (lower mg): <i>Aug. De immortalitate anime. De soliloquiis</i> Quod presumunt prelati non debere se reprehendi a subditis – peribe de malo./ <i>cf AL of Parma/Graz. 6. 200</i>
4. 41		
4. 42		
4. 43		
4. 44	81va	
4. 45		
4. 46		
4. 47		
4. 48		
4. 49	81vb	
4. 50		
4. 51		
4. 52		
4. 53		
4. 54		
4. 55a		
4. 55b	82ra	
4. 56		
4. 57		
4. 58		
4. 59		
4. 60	82rb	
4. 61		
4. 62		
		<i>Anacletus</i> Deteriores sunt qui doctores vitam – extorres fiunt. <i>C 6 q 1 c 15</i> <i>Concil' Calcidonense</i> Clericos aut laicos accusantes episcopos – estimationis oppinio. <i>C 2 q 7 c 49</i> <i>Adrianus papa</i> Si quis contra suam professionem – laicus anathematizatur. <i>Dd 4. 362 med.; AL 3. 89 med. (p. 166)</i>
4. 63		
4. 64		
4. 65	82va	
4. 66	82vb	
4. 67		
4. 68		
4. 69		<i>om.</i>
4. 70		<i>om.</i>
4. 71		
4. 72		
4. 73	83ra	
4. 74		
4. 75		
4. 76	83rb	
		<i>Alexander papa</i>

		Talionem recipiat qui fratribus foveam parat. <i>Dd 4. 311</i>
4. 77		
4. 78		
4. 79		
4. 80		
4. 81		
	83va	<i>Honorius aug' quat' et Eutichyano consulibus</i> De persona episcopi Stephani hoc -/- sententie mereatur <i>Dd 3. 97 end, providing the insc. missing in C 2 q 1 c 7</i>
4. 82		
4. 83		<i>See text for the complexities here.</i>
4. 84 ¹¹	83vb	<i>Do.</i>
4. 85		<i>Do.</i>
		<i>see after 4. 88</i>
4. 86	84ra	
4. 87a		
4. 87b-8		
		QaTc here, after 4. 87a EgLgMgVtWa, after c 85 Vc ² (with tie-mark)Vp; marginal addition in Pc; pt only after 97 Mo: [Ex concilio Triburiensi, cap. x. om. Vp] Nobilis homo vel ingenuus – ferro se expurget. <i>BD 16. 19; C 2 q 5 c 15</i>
4. 89		
4. 90-1		
4. 92	84rb	<i>continues after impetere: ut apostolus dicit, Spiritualis autem iudicat omnia, ipse vero a nemine iudicatur.</i> <i>Ben. lev. Add. III. 20</i>
4. 93		
4. 94		
		<i>Alexander in epistola prima</i> Omnis confessio que fit ex preiudicio – quemquam iudicare
4. 95		
4. 96		
4. 97	84va	
4. 98		
4. 99		
4.100		
4.101		
4.102		
4.103-4	84vb	
4.105	85ra-b	
4.106	85va	
		<i>Fabianus</i> Si in rebus secularibus suum cuiusque ius et propria – sed totum tribuatur equitati. <i>Dd 4. 73 sl. better; AL 2. 10a</i>
4.107		
4.108		
4.109		
		<i>Iulius papa</i> Neque in re dubia certa – habitum teneatur. <i>cf Dd 4. 330 med.</i> <i>Stephanus papa</i> Accusatus accusatori non respondeat priusquam – <ad> abluenda crimina.

¹¹ Most manuscripts here are thoroughly dislocated, and the text of 4. 83 and insc. of 84 often drop out

		<i>Dd 4. 322 end</i> <i>Evaristus</i> Absque certa probatione quisquam non credat. <i>Dd 4. 307</i>
4.110	85vb	
4.111		
4.112		
4.113		
4.114		
4.115		
4.116	86ra	
4.117	86rb	
4.118		
		In sancto concilio decretum ut presbiteri suos plebesanos accusare et testimoniare possunt, si autem neglexerint sui gradus periculo subiacebunt. <i>BD 16. 7; C 2 q 7 c 7 (Palaea) lacks</i> In sancto
4.119		
4.119A ¹²		
4.120	86va	
4.121		
4.122		
4.123		
4.124		
4.125		
4.126		
4.127		
4.128	86vb	
4.129		
4.130		
4.131		
4.132		
	87ra	<i>Ulpianus</i> Si quis ergo vel parem -/- a qua sententia. <i>Dig. 49.1.2</i> <i>De appellationibus et consultationibus. Codicis libro vii</i> Imperator Cor. a. Victori. Appellatione interposita licet ab iudice – constitutum est. <i>Code 7.62.3</i> <i>Macer libro i. De appellationibus</i> Sed si apud acta quis – dicat appello. <i>Dig. 49.1.2</i> <i>Nichil innovari appellatione interposita. Ex lib. xlix digestorum. Ulpianus</i> Appellatione interposita sive accepta sit – provocatione interposita. <i>Dig. 49.7.1</i> <i>Codicis libro vii de appellationibus.</i> Imp. Archadius. Si quis provocatione interposita suscepti – esse concessam. <i>Cod. 7.62.30</i>
	87rb	<i>Macer lib. ii de appellationibus</i> Sciendum est cum appellatio non -/- mandatis cavetur. <i>Dig. 49.5.6</i>

¹² See 4.104 above.

	87va	<p><i>Ulp. libro ii de appellationibus</i> Non tantum ei qui ad supplicium – differendum supplicium. <i>Dig. 49.1.6</i></p> <p><i>De appellationibus. Codis libro vii</i> Sententia divi Severi. Prius de possessione pronuntiare et – provocatum est. <i>Cod. 7.62.1</i></p> <p><i>Cum de momentaria possessione fuerit appellatum</i> Imp. Val. et Th. Cum de possessione et eius – causa servetur. <i>Cod. 7.69.1</i></p> <p>Imp. Alexan. a. Planario. Novum quod postulas non est – non denegetur <i>Cod. 7.62.3</i></p> <p><i>Si unus ex pluribus appellaverit</i> Imp. Alex. a. Sereno. Si in una eademque causa – non prodest. <i>Cod. 7.68.2</i></p> <p><i>Scevola lib. iii regularum</i> Ante sententiam/ appellari potest si – hoc faciat. <i>Dig. 49.5.2</i></p> <p>Imp. C.. a. Albino. Et in maioribus et in minoribus – auxilium convolvit. <i>Cod. 7.62.20</i></p> <p><i>Macer lib. i de appellationibus</i> Ab executore sententie appellare non – interpretatum sit. <i>Dig. 49.1.4.1</i></p> <p><i>Quorum appellationes non recipiuntur</i> Imp. ant. a Sab. Eius qui per contumaciam absens – recipi non potest.. <i>Cod. 7.65.1</i></p> <p>Imp. C. a. adcridem. Observare curabis ne quis homicidarum – non denegari <i>Cod. 7.65.2</i></p>
	87vb	<p><i>A quibus appellari non licet. R'. Ulp' libro i de appellationibus</i> Si quis ante sententiam professus -/- puto non posse. <i>Dig. 49.1.3</i></p> <p><i>Paulus lib. singuli de appellationibus</i> Si res dilationem non recipiant – possessionem inducatur. Item. Si ex perpetuo edicto – permittitur appellare. Item. Quo minus pignus vendere liceat. <i>Dig. 49.5.7</i></p>
4.133		
	88ra	<p><i>Que sententie sine appellatione rescindantur. R'. Macer lib. ii de appellationibus</i> Illud meminerimus si queratur iudicatum -/- appellatio interponatur. <i>Dig. 49.8.1</i></p>
	88rb	<p><i>Paulus l. iiii R'sorum</i> Eum qui in rebus humanis non fuit -/- uires habere. <i>Dig. 49.8.2</i></p> <p><i>Paulus r'</i> Impossibile preceptum iudicis nullius esse momenti. <i>Dig. 49.8.3</i></p> <p><i>Quadiu^a appellatio duret</i> Const. N. Appellatione cessante cum unus mensis – expensas condemnando</p>

		<p>Const. N. In coll. iiii [etiam autem de appellat' <i>in mg.</i>] Sed lis que speratur in consistorium – morem dirimi. <i>[very loose pll in N 23 c 2, Authenticum coll. IV tit. 2; for the mg. n. cf Cod. 7.63.post 2]</i></p> <p>Const. N. In coll. [etiam autem de his qui ingrediunt ad app. <i>in mg.</i>] Ei qui appellat impertitur annus – manet sententia. <i>[Paraphrase of N 49 c 1, Authenticum coll. V tit. 11]</i></p> <p>Const. N. Neutro occurrente post secundum fatalem permanet sententia <i>[Paraphrase of N 49 c 1, Authenticum coll. V tit. 11 c. 1]</i></p> <p><i>Si pendente appellatione mors intervenerit.</i> Imp. Alex. Etiam post mortem eius qui – statutis acquiescere. <i>Cod. 7.66.1</i></p> <p><i>Infra quot dies a recitatione sententie licitum sit appellare</i> [etiam autem de appellatione <i>in mg.</i>] Constitutio N. in coll. iiii. Hodie cuilibet impertitur spatium decem – recitacitatione^a numerandorum. <i>N 23 c. 1 (Authenticum, coll. IV tit. 2). Again, a paraphrase</i></p> <p><i>Codicis libro vii de libellis appellationis</i> Imp. Arch. et Hon. aa. Nibridio proconsuli Asye. Si quis libellos appellationis ingesserit – humanitas amputetur. <i>Cod. 7.62.28</i></p> <p><i>R' de libellis dimissoriis qui apostoli dicunter R' /</i> Martianus libro ii de appellationibus. Post appellationem interpositam littere dande – accipienti noceat. <i>Dig. 49.6.1</i></p> <p>88vb Martianus libro i de appellationibus. Cum quidam propter violentiam iudicis – appellationis agere. <i>Dig. 49.1.7</i></p> <p><i>Quod appellans a nemine debeat iudicari</i> Gregorius servus servorum Dei omnibus episcopis per diversas provincias constitutis. Divinis preceptis et apostolicis saluberrimis inctamur monitis ut pro statu -/- inferre presumant. <i>JE 2579; AL 2. 17 without this rubric</i></p>
4.134		
4.135		
4.136		
		<i>[end of 88vb and most of 88ra blank]</i>

Book V

5. 1	89rb	
5. 2	89va	
5. 3	89vb	
5. 4	90ra	
5. 5		MgVc ² VpWa (<i>after 5.6, EgQa</i>) <i>Ex dictis Augustini.</i> 90rb Nemo amplius in ecclesia -/- peccator honoratur <i>BD 1. 209; cf D 83 c 2</i>
5. 6		

5. 7-8

5. 9 90va

5. 10

5. 11

5. 12

om.

5. 13

om.

5. 14

5. 15

see after c 17

5. 16

5. 17

EgLgMgQaVc² here, in Vp after c 15, in Wa after 5.16:*Ex concilio Agathensi, cap. viii¹*Si quis discernit presbiterum coniugatum tanquam occasione² nuptiarum quod³
offerre non debeat, et ab eius oblatione ideo se abstinet, anathema sit.*BD 3. 75, ID 2.128, D 28 c 15. The inscriptions vary**om.*

5. 18

5. 19

5. 20

5. 21

5. 22 91ra

5. 23

5. 24

5. 25 91rb

5. 26

5. 27

5. 28

5. 29-30

5. 31

5. 32 91va

5. 33-7

5. 38

5. 39

5. 40

5. 41 91vb

5. 42

5. 43

5. 44

5. 45

5. 46 92ra

5. 47

5. 48

5. 49

5. 50

5. 51 92rb

5. 52

5. 53

5. 54

5. 55 92va

5. 56

5. 57

5. 58

om. with lacuna

5. 59

5. 60 92vb

5. 61-5 93ra

5. 66

¹ Ex - viii Mg; Ex concilio Gingrensi cap. iiii Eg; Libro XII. Item Constantinus Qa; Ex – iiii Vp² occasione EgLgMgVp; accione Qa³ q' EgMgVp; quod Lg; qui Qa

Migne no.	Vp fo.	Vp Conspectus	41
5. 67-8			
5. 69	93rb		
5. 70			
5. 71	93va		
5. 72			
5. 73			
5. 74			
5. 74bis			
5. 75			
5. 76	93vb, 94ra	<p><i>Ex constitutione lxxiii cap. i. Qui cum clerico litigium habet episcopum ipsius adeat</i></p> <p>Si quis cum clerico litigium habuerit – causis habentibus</p> <p><i>C 11 q 1 c 45</i></p> <p><i>In nulla transferatur persona res in litigio posita ante [cognitionis eventum].</i></p> <p><i>Unde Gelasius papa Quingesio episcopo</i></p> <p>Quia res in litigio posita -/- tamen submotis</p> <p><i>Ctp 1. 46. 24; C 16 q 1 c 50 (rubric as here)</i></p> <p><i>[long lacuna follows, covering most of 94rb and all 94va-b]</i></p>	
5. 77	95ra	<p><i>Quare ecclesia super unum edificatur. Ex epistola Cypriani ad Antonianum</i></p> <p><i>Unde in libris de ecclesie catholice unitate</i></p> <p>Loquitur Dominus ad Petrum -/- prevaricatione corrumpat</p> <p><i>Dd 1. 277, with this rubr. but not the insc.; AL 1. 10 explains neither; cf C 24 q 1 c 18</i></p>	
5. 78-81	95va	<p><i>[change of hand]</i></p> <p><i>Simplicius papa</i></p> <p>Privilegium meretur amittere qui permissa sibi – abutitur potestate</p> <p><i>Dd 4. 338 (insc. as here); cf AL 4. 3; C 11 q 3 c 63 (but neither explains the insc.)</i></p> <p><i>Aug. ad Ausilium episcopum</i></p> <p>Illud plane non temere dixerim – possit aut solvere</p> <p><i>Dd 4. 75-7</i></p> <p><i>after c 90 and add. cap.there</i></p>	
5. 82			
5. 83	95vb		
5. 84			
5. 85-6			
5. 87			
5. 88			
5. 90		<p>EgQaVp here, after 89A MgWa: (<i>Ex concilio apud Compendium</i>, cap. v in Mg only).</p> <p>Placuit etiam pro communi utilitate et instanti necessitate ut nullus episcoporum graviter ferat si eius parochianum pro causa depredationis alter episcopus excommunicaverit</p> <p><i>ID 14. 82; C 6 q 3 c 4</i></p> <p><i>adding 5. 82, followed by short lacuna</i></p>	
5. 91	96rb, va		
5. 92			
5. 93			
5. 94			
5. 95	96vb		
5. 96			
5. 97			
5. 98			
5. 99			
5.100			

5.101	
5.102	97ra
5.103	
5.104	
5.105	
5.106	97rb
5.107	
5.108-9	97va-b
5.110	
5.111	
5.112	
5.113	98ra

Ex decretis Symachi pape

Simachus. Sancimus ut quicumque immemor aut – episcopi possidere.

H 680. 34-8

Item

Generaliter statuimus ut quicumque res – anathemate feriantur.

H 682. 9-11; cf AL 5. 40b, C 16 q 1 c 57 §2, but these read vero for statuimus

Item Pius papa. Sacrilegii crimen incurrit qui predia ecclesiae invadit

Predia divinis usibus tradita quidam – sacrilegus iudicetur.

AL 5. 32 has distinct rubr.; C 12 q 2 c 5 best fit

Urbanus episcopus Christianis omnibus

98rb Res ecclesie fidelium oblationes appellantur -/- baratri labantur.

AL 5.33 as here; Dd 3. 32 lacks end

Lucius episcopus omnibus episcopis

Omnes ecclesie raptores atque facultatum – consentientes comprehendit.

Dd 3.34a var.; AL 12. 4; C 17 q 4 c 5

Ex dictis Apollonii. Raptorem vel furem non facit necessitas

Discipulos cum per segetes transeundo – hoc fecerint

De cons. D 5 c 26

Item Ier. Non necessitas sed voluntas perseverantiam facit

Quicquid enim necessitate fit, cito – arripitur perseverat

De cons. D 5 c 27

5.114	98va
5.115	
5.116	98vb
5.117	
5.118	
5.119	99ra
5.120	
5.121	
5.122	
5.123	99rb
5.124	99va
5.125	99vb
5.126	100ra
5.127	
5.128	
5.129	
5.130	100rb
5.131	

Aug' in libro de penitentia

Plerique boni Christiani propterea tacent – probare non possunt. Quamvis enim vera sunt quedam – nominatum atque convictum. Quis enim sibi utrumque audet

assumere – accusator et iudex. Duobus enim modis non te maculat – redarguite, reprehendite, corripite coercete
AL 3. 67 med. to accusator et iudex; IIL 2.32.48 to nominatum atque convictum; C 2 q 7 c 27 to probare non possunt. 183T 98.2c, followed by the Coll in V Books of BAV lat. 1348 has Duobus modis non te – redarguite (from Augustine, Sermo 88 c 8, PL 38. 549) but not the first section (from Sermo 351, PL 39. 1546) or the last three words

5.132 100va
 5.133
 5.134
 5.135
 5.136 100vb

[rest of 100vb blank]

Book VI

6. 1 101ra
 6. 2
 6. 3

Item ex concilio Martini pape
 Non licet in quadragesima natales martyrum – quadragesima celebrare.
C 33 q 4 c 9

6. 4
 6. 5
 6. 6
 6. 7 101rb
 6. 8
 6. 9
 6. 10 101va
 6. 11
 6. 12
 6. 13
 6. 14
 6. 15
 6. 16

101vb *Item in eodem. Triplex bonum coniugii fuit in parentibus Christi*
 Omne itaque/ nuptiarum bonum impletum – tanquam viri sui
C 27 q 2 c 7 with dp (text without dictum is below c. 30)

Consensus ergo coabitandi et individuum – coniuges facit
Ib c 3 med.

Item in canonibus invenitur. Frater – uxoris sue
Ib cc 11-12

102ra *Augustinus ait. Non est inter -/-commixtio sexus*
Ib c 16

Item Leo papa. De eodem
 Cum societas nuptiarum ita a – nuptiale misterium
Ib c 17 (= c 23 below)

Item Ambrosius in libro de patriarchis. De eodem
 In omni matrimonio coniunctio – corporalis commixtio
Ib c 36

6. 17
 6. 18
 6. 19 102rb

Ex his omnibus apparet sponsus -/- electus erat

Migne no.	Vp fo.	Vp Conspectus	44
		<i>Ib dp c 45</i>	
6. 20			
6. 21			
6. 22	102va		
6. 23		<i>Vp places among adds after 6. 16, but applies insc. to 6. 24</i>	
6. 24			
6. 25			
6. 26			
6. 27 (cf 6. 44)			
6. 28 (cf 6.105)			
6. 29	102vb		
6. 30		<i>Vp has as add. after c. 16 above</i>	
6. 31			
6. 32			
6. 33	103ra		
6. 34			
6. 35			
6. 36	103rb		
6. 37			
6. 38			
6. 39			
6. 40			
6. 41 (cf 6.111)	103va		
6. 42			
6. 43			
6. 44 (cf 6. 27)		<i>om. (with LcMgWc)</i>	
6. 45	103vb		
6. 46			
6. 47		<i>before c 46</i>	
6. 48			
6. 49		<i>before c 51</i>	
6. 50			
6. 51	104ra		
6. 52			
6. 53		<i>after c 50 above</i>	
6. 54			
6. 55			
6. 56	104rb		
6. 57			
6. 58			
	104va	<i>Augustinus in questionibus Deuteronomii. Illicitus concubitus et omnis -/- debet intelligi C 32 q 4 c 11</i>	
		<i>Idem. Turpior et flagitiosior est usus contra naturam quam fornicationis vel adulterii Usus naturalis et licitus est – vel fornicando peccarent C 32 q 7 c 13</i>	
	104vb	<i>Ambrosius in libro de patriarchiis. Quod preter legitimam uxorem comittitur adulterii crimina dampnatur Nemo blandiatur sibi de legibus -/- amittit consortium C 32 q 4 c 4</i>	
		<i>c. 70 below also here</i>	
6. 59			

6. 60	105ra	
6. 61		
6. 62		
6. 63		
6. 64		

6. 65	105rb	
6. 66		

6. 67		<i>[cc 67-71 all in smaller script]</i>
-------	--	---

6. 68		
6. 69		
6. 70		<i>here and before c. 59 above</i>
6. 71		

6. 72	105va	
-------	-------	--

6. 73		
6. 74		
6. 75		

6. 76	105vb	
-------	-------	--

6. 77		
6. 78		

6. 79	106ra	
-------	-------	--

6. 80	106rb	
-------	-------	--

6. 81	106va	
-------	-------	--

6. 82		
6. 83		

6. 84	106vb	
-------	-------	--

6. 85	107ra	
-------	-------	--

6. 86		
6. 87		

6. 88	107rb	
-------	-------	--

6. 89		
6. 90		

6. 91	107va	
-------	-------	--

6. 92		
6. 93		

6. 94		
6. 95		

6. 96	107vb	
-------	-------	--

6. 97		
6. 98		

6. 99		
6.100	108ra-b	

6.101	108va-	
-------	--------	--

	109va	
--	-------	--

6.102		
6.103		

6.104		
6.105		

6.106	109vb	
-------	-------	--

6.107		
6.108		

	110ra	
--	-------	--

In Libertano concilio. De parentibus qui fidem frangunt sponsaliorum
Si qui parentes fidem fregerint – sententia servetur
C 31 q 3 c 1

Augustinus super psalmum centesimum quadragessimum iii. Non potest vir
continentiam servare nisi uxoris teneat assensum
Si dicat vir continere iam volo – debetur uxori
C 33 q 5 c 1

Idem. Continentiam meritum habet qui incontinentiam uxoris sibi debitum

		<i>reddere cogatur</i> Secundum verba apostolica etiam si – quia duxit <i>Ib c 5</i>
6.109	110rb	
6.110	110va	
6.111 (cf 6. 41 above)		
6.112		
6.113		
6.114		
6.115		
6.116	110vb	
6.117	111ra	
6.118		
6.119		
6.120		<i>Augustinus in libro de fide et operibus. Non est adultera virgo que nesciens viro nubit</i> Si virgo nesciens viro nupserit – iniustus vocabitur <i>C 34 q 1/2 c 5</i>
		<i>Item in concilio Triburiensi. Deserere legitimam uxorem qui nescius dormivit cum eius sorore non cogitur</i> In lectum mariti absente uxore – coniugio privetur. <i>Ib c 6</i>
	111rb	<i>De simpliciter vero fornicantibus – coniugii maneat</i> <i>Ib dp c 7 -/- c 10</i>
6.121		
6.122		
6.123	111va	
6.124		<i>Iohannes papa Anselmo Lemonzine ecclesie episcopo. Non separetum ab uxore qui necessitatis causa filium suum baptizavit</i> Ad limina beati Petri apostolorum principis -/- aliquatenus separi debere <i>C 30 q 1 c 7</i>
6.125		
6.126		
6.127	112ra	<i>rubric is from C 30 q 1 c 1</i>
6.128	112rb	<i>rubric is from C 30 q 3 c 2</i>
	112va	<i>Idem. Qui dat filio suo filiam spiritualem vii annis peniteat et consentientes</i> Non oportet filiam quam de sacro -/- sunt effecti <i>C 30 q 3 cc 3-4</i>
		<i>Item in Triburiensi concilio legitur – caro effectus</i> <i>C 30 q 3 c 7 – C 31 q 1 c 1</i>
		<i>Item Innocentius Exsuperio Tolosano episcopo</i> Si unus ex coniugio filium aut - effecti sunt <i>C 31 q 1 c 3</i>
		<i>Ex concilio Calcedonensi. Octo annis peniteat qui duabus commatribus commiscetur</i> Si pater et filius aut – viii annis peniteat. <i>Ib c 2</i>
	112vb	<i>Pascalii II Regino episcopo. Post compaternitatem geniti non copulantur.</i> Post susceptum vero de fonte -/- prohibet copulari <i>C 30 q 3 c 5 (the next extract is from the same letter, JL 6436)</i>

Idem eidem

Post uxoris obitum cum commatre – suo cognoscitur. *Illud vero Triburiensis concilii, Qui spiritualement habet compatrem etc ante hinc prohibitionem dictum intelligitur, vel uxor commatrem accipiat, non ex eodem filio cum viro sed ex alio.*

Urbanus II Vitali presbitero Brisiensi. Uxor simul cum viro filium alicuius in baptisate non suscipiat

Quod aut uxor cum marito – debet iniungi.

C 30 q 4 c 5 with dp, dp c 6 then c 6 itself.

Simachus papa. Par penitentia ei indicitur qui spiritualement filiam violens monstratur

113ra Omnes quos in penitentia suscepimus -/- populi devenerit

C 30 q 1 cc 8-10

6.129

Eusebius papa

Desponsatam puellam non licet parentibus alio viro tradere, tamen licet monasterium sibi eligi – dampno multari

C 27 q 2 cc 27-8

In primo libri capitularii. Si sponsus raptam recipere noluerit, liceat sibi nubere alii.

113rb Raptor publica penitentia multetur, raptam -/- coniuges appellantur

[Ib cc 33-4 and part of dp]. Dicit enim beatus Ambrosius de beata Maria – fuisset divortium [C 27 q 2 dp c 29 pt]. Ecce commendatio Marie Iohanni et detractio Iosep negatur fuisse divortium.[C 27 q 2 dp c 29, pt]

Item Iohannes os aureum In evangelio Math.

Priusquam convenirent non dixit priusquam – in suam

Ib cc 42-3

Item Augustinus

Non dubium est illam mulierem – commixtio sexus

Ib c 16

Ad matrimonium perfectum subintelligendum est – perfectum est [Ib dpc 39 pt].

Si beata Maria ex premissis auctoribus coniux negetur fuisse, multo minus sponsa erat [Ib dpc 29 pt].

Book VII

7. 1 113va

7. 2

7. 3 113vb

7. 4

7. 5

7. 6 114ra

7. 7

Idem in epistola Pauli ad Corinth'

In coniugio quis positus quecumque – sed adultera

C 32 q 1 c 3

7. 8

7. 9

7. 10 114rb

Item Leo iiii papa

Nullus ducat in matrimonium quam prius polluit adulterio

C 31 q 1 c 1

7. 11

Migne no.	Vp fo.	Vp Conspectus	48
7. 12		<p><i>Item Aug. ad Valerium de nuptiis. Licet alicui ducere in matrimonium quam prius polluit per adulterium</i> Denique mortuo eo cum quo – coniugale debitum <i>Ib c 2 and dp</i></p>	
7. 13	114va		
7. 14			
7. 15		<p><i>Aug. de adulterinis coniugiis. Viri gravius sunt puniendi quam mulieres</i> Indignantur mariti si audiant adulteros – regere feminas 7. 36 below; C 32 q 6 c 4</p>	
7. 16	114vb- 114A ra	[the leaf after 114 is unnumbered]	
7. 17	114A rb		
7. 18			
7. 19		<p><i>Idem Honorato episcopo</i> Violentia non violatur pudicitia si – alius operatur C 32 q 5 c 9b</p> <p><i>Idem libro i de civitate Dei</i> Proposito animi permanente per quod – intacto corpore <i>Ib c 4</i></p> <p><i>Item Am. libro v de virginibus</i> Tolerabilius est mentem virginem quam – fuerit corrupta <i>Ib cc 1-2</i></p> <p><i>Item Iohannes Crisostomus super Matheum. Nec peccatum nec iustitia opere perficitur si non voluntate</i> 114Ava Sicut enim peccatum opus sine/ – sancti propositi <i>Ib c 10</i></p> <p><i>Item Gregorius Adulterium perpetratur cum vel innupta turpiter concupiscitur</i> Qui viderit mulierem ad concupiscendum – distinguitur reatus <i>Ib c 13</i></p>	
7. 20			
7. 21			
7. 22			
7. 23			
7. 24	114Avb	<p><i>Item idem eidem. Absque cause cognitione a viro suo dimissa ad omnia restituatur</i></p>	
	115ra	<p>Istoria ecclesiastica ab Eusebio Cesariensi -/- sunt concessa C 33 q 2 c 3</p>	
7. 25			
7. 26		<p><i>Idem Aug. libro de adulterinis coniugiis. Non debet aliquis a continentie voto recedere etiam si infidelis Christiana fieri polliceatur</i> Non solum mechandum non est – esse Christianum C 32 q 8 c 1</p> <p><i>Idem</i> Puto Christianum neminem reluctari adulterium esse – est femine C 32 q 5 c 16</p> <p><i>Idem</i> 115rb Quemadmodum non recte dici potest -/- fornicationem dimittunt C 32 q 7 c 10</p>	

		<i>Item Isydorus in sententiis. Fornicatio carnis adulterium est, servitus idolorum est fornicatio</i>
		Non solum de commissa fornicatione – a Deo separetur
		<i>Rubric is 7. 27, text is Ib c 15a</i>
7. 27		<i>cf previous entry</i>
7. 28		
7. 29	115va	
7. 30		
7. 31		
7. 32		
7. 33	115vb	
7. 34		<i>[lacks end]</i>
7. 35		
7. 36-7		<i>c 36 above, after c 15</i>
		<i>Item Pelagius papa Melleo subdiacono</i>
	116ra	De Benedicto quem uxorem alienam -/- ab illa
		<i>C 32 q 1 cc 5-6</i>
		<i>Item Iohannes Crisostomus</i>
		Si quis uxorem suam invenerit adulteram – <i>recipere potest (Ib c 4 and pt of dp).</i>
		<i>Unde Ambrosius. Cum vitium excluditur virtus.</i>
		Cum renuntiatur improbitati statim asciscitur – erravimus abscondit
		<i>Ib cc 9-10</i>
7. 38		<i>om.</i>
7. 39		
7. 40	116rb	
7. 41		
7. 42		
7. 43		
7. 44		
7. 45	116va	
7. 46		
7. 47-8		
7. 49		
7. 50		
7. 51	116vb	
7. 52	117ra	
7. 53	117rb	
7. 54		
7. 55-6	117va	
7. 57		
7. 58	117vb	
7. 59		
7. 60		
7. 61		
7. 62		
7. 63	118r	<i>[fo. 118 is a much smaller leaf; the recto has part of c 63 and c 67, the verso only the insc. and first words of c 65. 63-7 entered in order 64, 63, 67, 65, 66]</i>
7. 64		
7. 65	119ra	
7. 66		
7. 67		
7. 68	119rb, va	<i>[lacks last sentence, with PtTc]</i>
		<i>Item Innocentius. Soboles ex secundis nuptiis genita consanguineis prioris viri copulari non debet</i>
		Si cuius patruus aut avunculus – viri pertingere
		<i>C 35 q 10 cc 2-3</i>
		<i>Item Fabianus papa. Affines in quinta generatione copulari possunt, in quarta si inventi fuerint non separentur</i>

De propinquis qui affinitate per – utrique vivunt
C 35 q 2/3 cc 3-4

Item Iulius papa. Ex propinquitatē sui sanguinis vel uxoris usque in septimum gradum nullus ducat uxorem.

Nullum in utroque sexu permittimus – carnis unitatem
Ib c 7

Item Iulius papa. Nullus ducat in coniugem relictam consanguineorum uxoris sue usque in tertiam consanguineorum progeniem.

119vb Relictam/ uxoris sue usque in – non separentur
Ib c 12 (mod.)

7. 69

7. 70

7. 71

7. 72-3

120ra

7. 74

om.

7. 75

om.

7. 76

120rb

Item Greg. Quare consanguinei uxoris ad virum pertinere dicitur, et quomodo affinitati sint computandi

Porro autem de affinitate quam – legibus oppugnare

Item Alexander secundus. Equivocatio est cum soror uxoris cognata vocatur.

Quod autem frater sororve – nec uxoris frater

C 35 q 5 cc 3, 5

Greg. in registro. Non separentur qui in septima generatione ignoranter copulantur

120va-b De gradibus vero cognationis -/- melioris libertatem
C 35 q 8 cc 1-2

7. 77

7. 78

7. 79

Vp

om.

7. 80

7. 81

7. 82

7. 83

121ra

7. 84

7. 85

7. 86

Ex concilio Urbani pape habito in Apulia. Sue confessioni relinquuntur quorum incestu nullus iurando affirmat.

121rb Si duo viri vel tres -/- non prohibeantur
C 35 q 6 c 4

7. 87

7. 88

7. 89

7. 90

121va-b

a lacuna covering end of 121vb and all 122ra

Book VIII

8. 4

122rb

8. 1

8. 3

122va-b

8. 5

8. 6

8. 7

Migne no.	Vp fo.	Vp Conspectus	51
8. 8			
8. 9			
8. 10	123ra		
8. 11			
8. 12			
8. 13	123rb		
8. 14			
8. 15			
8. 16			
8. 17			
8. 18	123va		
8. 19			
8. 20			
8. 21			
8. 22	123vb		
8. 23			
		8. 24 <i>add.</i> EbEcEgLbLdMgObOcOd ² PfVoVpWaZaBrant	
8. 25			
8. 26			
8. 27			
8. 28	124ra		
8. 29			
8. 30			
8. 31			
8. 32	124rb		
8. 33			
8. 34			
8. 35		EbEcEgLbLdLgMgObOcOd ² PfPwQaVcVoVpVt ² WaZa <i>add. at end:</i> Quod si ita est – iussa contemnere.	
8. 36			
8. 37	124va		
8. 38			
8. 39			
8. 40		<i>before 39</i>	
8. 41			
8. 42	124vb		
8. 43			
8. 44			
8. 45	125ra		
8. 46			
8. 47			
8. 48			
8. 49			
8. 50			
8. 51			
8. 52			
8. 53			
8. 54			
8. 55	125rb		
8. 56			
8. 57			
8. 58			
8. 59			
8. 60	125va		
8. 61			
8. 62			
8. 63			
8. 64			
8. 65	125vb		
8. 66	126ra-b		

Migne no.	Vp fo.	Vp Conspectus	52
8. 67	126va-b, 127ra-b		
8. 68			
8. 69	127va		
8. 70			
8. 71			
8. 72			
8. 73			
8. 74			
8. 75	127vb, 128ra		
8. 76			
8. 77			
8. 78			
8. 79		<i>om.</i>	
8. 80	128rb		
8. 81			
8. 82			
	128va	<i>Martinus papa. Kalendarum observationes agere non licet</i> Non licet iniquas cogitationes et -/- anathema sit <i>C 26 q 7 cc 13-4</i>	
		<i>Item Ieronimus</i> <i>Sine incantatione herbas vel petras licet habere</i> Demonium sustinenti licet petras vel herbas habere sine incantatione <i>Ib c. 18</i>	
8. 82A ⁴	128vb		
8. 83			
8. 84			
8. 85	129ra		
8. 86			
8. 87			
8. 88			
8. 89			
8. 90	129rb		
8. 91			
8. 92			
8. 93			
8. 93A			
8. 94			
8. 95	129va		
8. 96			
8. 97			
8. 98			
8. 99			
8.100	129vb		
8.101			
8.102			
8.103			
8.104			
8.105			
8.106			
8.107	130ra		
8.108			
8.109			
8.110	130rb		
8.111			
8.112-3			

⁴ Here in all reported mss, but as 8. 124 in Brant and subsequent eds

8.114		
8.115		
8.116		<i>lacks last sentence, with BeCeLcPaPk</i>
8.117	130vb	
8.118		<i>Augustinus in b'o psalmorum. Pegerat qui aliter facturus est quam promittit</i> In dolo iurat qui aliter – decipere credentes <i>C 22 q 2 c 1</i>
		<i>Item ex concilio Ilerdensi. Qua pena feriat qui illicitum sacramentum facit</i> Qui sacramento se obligaverit ut – venire festinent <i>C 22 q 4 c 11</i>
	131ra	<i>Et Isidorus. Non servantur iuramenta que fiunt contra divina mandata/</i> Si quis preventus fuerit ut – irritum revocetur <i>Ib c 19a</i>
		<i>Item Gelasius papa. Qui deierat et alios deierare facit qua penitentia sit feriendus</i> Si quis se periuraverit et alios – similiter peniteant <i>C 22 q 5 c 4</i>
8.119		<i>om.</i>
8.120		<i>om.</i>
8. 120A		
		<i>Ex concilio Aurelianensi. Quibus temporibus iurare prohibentur</i> Decrevit sancta synodus ut a – iurare presumat, et ieiunus tamen <i>BD 12. 60; C 22 q 5 c 17 (which lacks the last three words here). Neither explains the insc.</i>
8.121		<i>om.</i>
8.122	131rb	
8.123		
[8.124]		[=8. 82A above]
8.125		
8.126		
8.127		
8.128		
8.129	131va	
8.130		
8.131		
8.132		
8.133	131vb	
8.134		
8.135		<i>cf above 48va from Grat.</i>
8.136		<i>cf above 48va-b from Grat</i> <i>short lacuna at foot of 131vb</i>
	132ra	<i>Gregorius Augustino episcopo scribit dicens. Mulier enixa gratias actura</i> <i>ecclesiam intrare hora eadem non prohibetur</i>
	132rb	<i>Si mulier eadem hora qua genuerit -/- ut esuriamus.</i> <i>D 5 cc2, 4 (with Palea)</i>
		<i>Greg. Anastasio presbitero. Merita nos Deo coniungunt, non loca vel ordines</i> Non loca vel ordines creatori – altitudinem dignitatis. <i>D 40 cc 4-5</i>
		<i>Item Ambr'. De eodem</i>
	132va	<i>Illud autem quod extra paradysum -/- ille est maior.</i> <i>D 40 cc 9-11, 12b</i>
		<i>[change of hand]</i> <i>Qui aliorum vitia puniunt sua corrigere studeant. Unde Greg.</i>

Qui sine peccato est vestrum – vitia corrigere student.
C 3 q 7 c 3

Rest of 132va, all 132vb and 133 blank. Ends